

İBAK.15.138.20

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Mülkiye Müfettişliği

Sayı :Ş.Y.138/20

M.A.Ö. 93/19

Mülkiye Başmüfettişi :Şükrü YILDIZ

Mülkiye Başmüfettişi : Mehmet Ali ÖZKILINÇ

DEĞERLENDİRME RAPORU

GÖREV EMRİNİN

Tarihi : 26.01.2007

Numarası : (61-1)286

KONU: 19.01.2007 tarihinde AGOS gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK'in ölümü ile irtibatlı olaylar zinciri çerçevesinde, Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in gerek idari gerekse güvenlik tedbirleri bakımından genel tutum ve davranışlarının değerlendirilmesidir.

RAPORUN

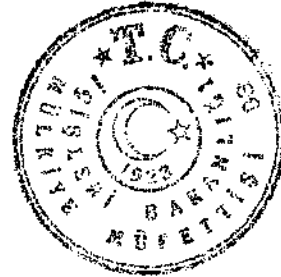
Tarihi : 05.03.2007

Verildiği Yer ve Makam

Bilgi için : İçişleri Bakanlığı
(Teftiş Kurulu Başkanlığı)

Gereği için : İçişleri Bakanlığı
(Teftiş Kurulu Başkanlığı)

Eklerinin adedi : (36) sırada kayıtlı
(99) parça evraktan ibarettir.



[Handwritten signatures]

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	İlgili Birim	İmza
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI		
BAŞKAN YRD. GENEL MÜDÜR		
BAŞKAN YRD. İNCELEME ŞEFİ		
BAŞKAN YRD. BAŞ DENEYİM ŞEFİ		
BAŞKAN YRD. TEFTİŞ		
ŞURS MÜDÜRÜ		
İŞLEMLER BÜRO ŞEFİ		
KAYIT BÜRO ŞEFİ		
BÜTÇE VE TAHAKKÜT BÜRO ŞEFİ		
İNSAN HAK. İÇL. BÜRO ŞEFİ		
BİLGİ EDİTME BÜRO ŞEFİ		
EKLER		

KAYIT TARİHİ VE NO: 13.03.07 01532



BASLANGIC:

İçişleri Bakanlığı, Bakanlık Makamının 26.01.2007 gün ve (61-1)285 sayılı onay emirleri, Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının 26.01.2007 gün ve (61-1)286 sayılı görev emirleri gereğince bu Değerlendirme Raporu düzenlenmiştir. (EK:1/1-4)

HAKKINDA DEĞERLENDİRME RAPORU DÜZENLENEN:

Hüseyin YAVUZDEMİR: Trabzon Valisi.

RAPORUN KONUSU:

19.01.2007 tarihinde AGOS gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK'in ölümü ile irtibatlı olaylar zinciri çerçevesinde, Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in gerek idari gerekse güvenlik tedbirleri bakımından genel tutum ve davranışlarının değerlendirilmesidir.

DEĞERLENDİRMEDE İZLENEN METOD:

Müfettişliğimizce, Agos gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK'in ölümü ile irtibatlı olaylar zincirinin bütün yönleriyle araştırılması, olay faillerinin Trabzon'da ikamet etmesi ve kamuoyunda infial yaratan asayiş olaylarının son yıllarda artış eğilimi içinde olmasının araştırılması, olayların önlenmesi konusunda yapılan çalışmalar, alınması gereken tedbirlerin neler olduğu, bazı kamu görevlileriyle yapılan mülakatlarda alınan bilgiler ile Trabzon İl merkezinde yaptığımız çalışmalar sırasında aldığımız izlenimler, diğer evraklar üzerinde yürütülen çalışmalar birlikte değerlendirilmek suretiyle kanaat elde edilmeye çalışılmıştır.

İNCELEME VE TAHLİL:

A- Trabzon İl genelinde 2004, 2005, 2006 yıllarında meydana gelen ve kamuoyunun dikkatini çeken olaylar aşağıda maddeler halinde çıkarılmıştır.

1- Mc. Donalds'a Patlayıcı Madde Atılması:

24.10.2004 günü saat:13.30 sıralarında Trabzon Atatürk Alanı 24/A numarada bulunan Mc Donalds'ın önüne el yapımı parça tesirli bir patlayıcı madde atıldığı bu patlama neticesinde iş yeri camları ile sokakta bulunan bazı otoların hasar gördüğü ve o sırada o civardan geçen bazı şahısların yaralandığı bu olaydan zarar gören Hakan KARACA, Numan Sezai YOMRALIOĞLU, Hasan KOÇ, Derya DEĞİRMENCİ, Gülümser KURT, Gürcan TOPRAK, Merve SERDAR ve Özlem ARAZ'ın Polis'de verdikleri ifade de bu olayı yapandan şikâyetçi olduklarını beyan ettikleri;

Patlamanın meydana gelmesinden hemen sonra asayiş ve Terörle Mücadeleden sorumlu olan birimler ile suç delillerini toplayacak birimlerin amir ve memurlarının olay yerine gittikleri ve oradaki görgü tanıklarından aldıkları bilgileri değerlendirerek 1 kişi olduğunu tespit ettikleri şüphelinin gittiği istikamette araştırmalara başladıkları, araştırma yapan memurların önce şüphelinin üzerinde olduğu söylenen montu bir yere atılmış olarak buldukları ve o gün şüpheliyi ele geçiremedikleri, aramalara devam eden görevlilerin 25.10.2004 tarihinde İsmet KORKMAZ isimli bir tanık buldukları, tanığı 25.10.2004 tarihinde Emniyet Müdürlüğüne getirerek kendisine toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde çekilen Video görüntülerinin gösterildiği, tanık İsmet KORKMAZ'a 26.03.2004 tarihinde İskenderpaşa Camii önünde Cuma namazına müteakip Filistinli liderlerden Şeyh Ahmet Yasin in öldürülmesinin protesto edilmesi olayının gösterildiği, bu görüntülerde mevcut topluluğa slogan atan ve topluluğu yönlendiren şahsı gören İsmet



KORKMAZ'ın bu şahsı tanıyarak ve O'nun göstererek 24.10.2004 günü dolmuş ta telaşla ve yorgun bir şekilde yanına binen şahsın bu şahıs olduğunu kesin bir dille ifade etmesi üzerine bombalama olayı failinin Yasin HAYAL olduğunu tespit edildiği, 25.10.2004 tarihinden itibaren şüpheli Yasin HAYAL in yakalamasına çalışıldığı ve İstanbul ile yapılan müşterek çalışma neticesinde Yasin HAYAL'in 30.10.2004 tarihinde İstanbul da yakalanarak Trabzon iline getirildiği ve 31.10.2004 tarihinde tutuklanarak yargılandığı, 11 ay tutuklu kaldıktan sonra tahliye edildiği, (EK:2-2/6)

2- Doç.Dr. HİCABİ CINDIK IN ÖLDÜRÜLMESİ: (İl Merkezi)

Giresun İli Görele İlçesi Haydarlı Köyü nüfusuna kayıtlı K.T.Ü. Orman fakültesinde öğretim görevlisi olarak çalışan İlyas ve Muteher oğlu 1963 doğumlu Hicabi CINDIK isimli şahsın Trabzon ili Arsin İlçesi Dilek Köyü nüfusuna kayıtlı Çömlekçi mahallesi 9 sokak Class pide salonunu işleten Tahir ve Sevim oğlu 1980 doğumlu Bahtiyar CEYLAN isimli şahıs tarafından 28.11.2004 günü saat 17.35 sıralarında çömlekçi mahallesi yalı caddesi 9 sokak 14 numaralı adreste faaliyet gösteren class cafe isimli işyeri içinde tabanca ile ateş edilerek öldürüldüğü, olayın bir alacak yüzünden çıkan kavga sonunda meydana geldiğinin kayıtlara geçmiş olduğu, şüpheli Bahtiyar CEYLAN'ın suç aleti tabanca ve fişekle birlikte 28.11.2004 tarihinde ele geçirildiği, şüphelinin kendi iradesi ile görevlilere gelip teslim olduğu, Cumhuriyet Savcılığına sevk edilen şüphelinin tutuklanarak ceza evine konulduğu, (EK:3-3/3)

3- PROF.DR. SADETTİN GÜNER VE OĞLUNUN ÖLDÜRÜLMESİ: (İl Merkezi)

07.01.2005 günü saat 23.50 sıralarında 61 EY 908 plakalı Audi marka otomobil ile Çukur çayır beldesinden bir arkadaşının evinden dönen K.T.Ü. öğretim üyesi Trabzon İli Maçka İlçesi Akarsu köyü nüfusuna kayıtlı Vural oğlu 1963 doğumlu Prof.Dr.Sadettin GÜNER, oğlu Selçukhan GÜNER, Ahmet Faruk GÜNER, kızı Beyza Gonca GÜNER ve eşi Melek GÜNER'in Boztepe Mahallesi İran Caddesi ile Hastane Sokağının kesiştiği kavşakta çeşitli sabıkaları bulunan 1974 doğumlu İsmet MERAL ve yeğeni 1982 doğumlu Burak REİS tarafından çapraz ateşe tutulduğu ve Prof. Dr. Sadettin GÜNER ile oğlu Selçukhan GÜNER'in vefat ettiği, olay yerinde kaçan şüphelilerin 1 gün sonra da kan davalı oldukları Engin BAYRAMOĞLU isimli şahsı tabanca ile vurarak öldürdükleri, şüphelilerin Emniyet Görevlilerin yaptığı takip ve operasyon sonunda 13.01.2005 günü suç aleti silahlar ile birlikte yakalandıkları, şüphelilerin Cumhuriyet Savcılığına sevk edilerek tutuklandıkları, Prof. Dr. Sadettin GÜNER'in, otomobilini kan davalı oldukları Engin BAYRAMOĞLU'nun otomobiline benzediği için yanlışlıkla taradıklarını beyan ettikleri, (EK:4-4/6)

4- TAYAD OLAYLARI: (İl Merkezi)

a- 06.04.2005 günü saat:14.40 sıralarında Zeynep ERDOĞDU, İhsan ÖZDİL, Emre BAKIR, Nurgül ACAR ve Çetin GÜVEN isimli şahısların Maraş caddesi eski merkez bankası karşısında üzerlerinde "TECRİTLERİ KALDIRIN, ÖLÜMLERİ DURDURUN TAYADLI AİLELER" yazılı yelekleri giyerek bildiri dağıtmaya başladıkları, yolun kısmen kapanması üzerine trafik ekiplerinin yolu açmak için yukarıda ismi geçen şahıslardan ne dağıttıklarını sordukları, onlarında polislerden birini iterek polislere hakaret ettikleri bu durumu gören halkın bir anda kalabalık haline gelerek bildiri dağıtan şahısları darp ettikleri, orada bulunan trafik polislerinin haber merkezine bilgi vermesi üzerine gelen takviye kuvvetlerin bildiri dağıtanları bir zırhlı araca alarak onları halktan korudukları, yukarıda adı geçen şahısları bilahare Emniyet Müdürlüğüne getirerek Cumhuriyet Savcılığına gönderdikleri, (EK:5-5/2)



6- MAÇKA PKK OLAYLARI:

21.08.2005 günü saat 21.30 sıralarında 5121162 nolu karakola tahsisli telefonun aranarak kendisi Jandarma istihbarat şubesinde görevli Yüzbaşı Metin KEPKEÇÇİ olduğunu belirterek "21.00-01.00 saatleri arasında duyarlı bulunun" demesi üzerine Karakol Nöbetçi Memuru Arif DAĞ kendi cep telefonundan, o sırada devriye gezen Polis Memuru Murat TAŞKIN ile Orhan ERKAYA'yı arayarak, arkadaşlarını bu şekilde bilgilendirdiği, akabinde bu bilgiyi alan devriye görevlilerinin Bormar isimli market karşı kaldırım üzcrinde devriye görevi ifa ettikleri esnada burada kendisini Jandarma İstihbarat görevlisi olarak tanıtan bir şahsın; "Yüzbaşının araç içerisinde bulunduğunu ve üç şahsın Bormar Market içerisine girdikleri ve bu şahısların kimliklerini ve Çatak'ta bulunan inşaatta işçi olarak çalışıp çalışmadıklarını sormalarını istedikleri, aynı görevlilerin Bormar Market önüne geçerek Polis Memuru Murat TAŞKIN dışarıda beklemede kalarak, Polis Memuru Orhan ERKAYA konuyu teyit etmek üzere içeri girip çıktığı, daha sonra devriyenin 155 Polis İmdat telefonunu arayarak market içerisinde 3 şahsın bulunduğunu bildirmesi üzerine belirtilen yere Komiser Yardımcısı Tolga DOĞRUDEL ve Polis Memuru Özcan ÇELİK Bormar Market önüne geldiğinde şahıslardan birinin market önünde bulunduğunun görülmesi üzerine Kom.Yrd. Tolga DOĞRUDEL'in Polis Memuru Murat TAŞKIN ve Orhan Erkaya'ya Marketin arka çıkış kapısının emniyetini almaları talimatını verdiği, devriyenin arka kısmında yerini almasından kısa bir süre sonra Komiser Yardımcısı Tolga DOĞRUDEL ve Polis Memuru Özcan ÇELİK'in şahsın üst aramasını yaptıktan sonra, kimlik sorduklarında şahsın kimliğinin bulunmadığını beyan etmesi üzerine bilahare kimliği (ÇEKTAR) Kodlu Muhammed BRU isimli şahıs görevli Özcan ÇELİK ile birlikte giriş kapısında kontrol altına alındıktan sonra market çalışanının üst katta iki kişinin daha olduğunu söylemesi üzerine Kom. Yard. Tolga DOĞRUDEL ilçenin turizm bölgesi ve sezonu olması nedeniyle usulüne uygun bir şekilde bu şahısları kontrol amacıyla üst kata çıktığı, bu katta bulunan iki şahıstan da kimlik göstermeleri talebinde bulunduğu ve şahısların kimliklerinin bulunmadığını beyan etmeleri üzerine şahısların kimliklerinin tespiti amacıyla Karakol Amirliğine davet edildikleri sırada şüpheli şahıslar önde görevlimiz arka tarafta olmak üzere bina çıkışına doğru yöneldikleri esnada öndeki şahıslardan biri anlaşılacak şekilde bağırır vaziyette slogan atıp arkasına dönerek görevlilerimizi hedef almak suretiyle birkaç el silahla ateş ettiği bu ateşten mütevellit Komiser Yardımcısı Tolga DOĞRUDEL başından yaralanmış, aynı iki şahıs giriş kat merdiveninden aşağıya inerken 100. Yıl Caddesi giriş kapısında görevli Polis Memuru Özcan ÇELİK'e hitaben, bilahare açık kimliği elde edilen SERHAT (K) adlı Van Merkez Bükeç nüfusuna kayıtlı Salih Hezim oğlu 1980 Van doğumlu Sinan GENCER ve açık kimliği tespit edilemeyen Suriye uyruklu olduğu beyan edilen Ferhat (K) Mesut İssa Hasso isimli şüpheli elinde silah bulunan şahıs aynı göreviyle hitaben yanındaki arkadaşını bırakmasını yoksa Komiser Yardımcısını öldüreceğini beyan ederek aynı görevliye hedef alarak birden fazla ateş açmış, görevlinin kendisini yere atması üzerine her üç şahıstan yukarıda açık kimliği yazılı Serhat (K) Sinan GENCER ve açık kimliği tespit edilemeyen Ferhat (K) isimli şahıs 100. Yıl Caddesi üzerinden Merkez Camii istikametine zaman zaman ateşli silah ile ateş açmak suretiyle kaçmış, bilahare kimliği ÇEKTAR (K) olduğu öğrenilen Muhammed BRU isimli şahıs ise 100.Yıl Caddesi üzerinden Trabzon-Gümüşhane karayolu istikametine kaçarak buradan ormanlık ve dağlık arazide izini kaybettirmiş, yukarıda isimleri geçen görevliler merkez camii istikametine kaçan her iki şahıs ile silahlı çatışmaya devam ederek kovalamaca devam etmiş, bu esnada vatandaştan ilk çatışmanın olduğu Bormar Market içerisi üst katlarda yaralı bir teröristin olabileceği bildirilmesi üzerine gerekli tedbirler alınarak Bormar adlı işyeri market içerisinde giriş kattan itibaren çalışmaya başlanılmış ve üçüncü kat içerisinde sendeleyerek yürümeye çalışan başı ve vücudunun üst kısmının tamamen kan içerisinde İlçe Emniyet Amirliğinde görevli Komiser Yardımcısı Tolga DOĞRUDEL isimli görevlinin yaralı olduğu görülerek tarafımızdan alınmış ve özel bir araç ile Maçka Devlet Hastanesine sevk ile Trabzon Numune Hastanesine ve sevk ile KTÜ Farabi Tıp Fakültesinde tedavi altına alınmış, Bormar Market ile

Merkez Camii arasındaki kovalamaca neticesi Belediye binasının arkasında bulunan sık çalı ve ağaçlık arazi içerisinde şahıslar kaybedilmesi üzerine aynı arazi etrafında tedbir araştırma yapılırken önce ilçe ve İl Jandarma görevlileri intikal etmiş ve tüm görevliler müştereken yukarıda belirtilen iki şahsın son gözüktüğü ağaçlık yamaç arazi etrafı önce çevre tedbiri alınmış daha sonra arazi içerisinde şahıslarla ilgili çalışmaya başlanılmış çalışma esnasında Merkez Camii yanı Atatürk Blokları arkasında üstte bulunan ve aynı arazi ortasından geçen ve üstten Yeni Mahalle Sokağa ulaşan taş merdivenler ortasında Ferhat (K) adlı örgüt mensubu arazi taraması sırasında görülerek yeri tespit edilmesi üzerine açtığı ateş sonucu İlçe Emniyet Amirliğinde görevli Ekrem ÇAKMAK isimli polis memuru karın kısmından ateşli silahla yaralanmış aynı yerde şahısla silahlı çatışmaya giren aynı yere görevli Serdar KIRAÇ isimli polis memuru da sol kolundan yaralanmış ve diğer görevliler tarafından çağrılan ambulanslarla hastanelere sevk edilmiş, aynı bölgede arama çalışmaları müşterek olarak tüm gece aralıksız devam edilmiş, 22.08.2005 günü saat 06.00 sıralarında havanın aydınlanmaya başlamasıyla aynı arazi içerisinde daha detaylı arama çalışmaları devam etmekte iken Ferhat (K) adlı örgüt mensubu arazi içerisindeki görevlilere hedef gözeterek tüm sözlü uyarı ve silah ile uyarı ateşine rağmen birden fazla silah ile ateş açmış ve aynı bölgedeki görevliler tarafından yapılan uyarı ve taciz atışlarından sonra karşı ateşin kesilmesi neticesi görüş imkânı çok kısıtlı olan tamamen fundalık ve sık ağaçlık dik yamaçlı arazi içerisinde atış istikametinde arama çalışmalarına devam edilirken bilahare Ferhat (K) sonradan isminin Messu İssa Hasso olduğu öğrenilen bir erkek şahsın üzerinde 7.65mm çaplı Beratta marka tabanca ile eks olarak yattığı görülmüş ve durum İlçemiz Cumhuriyet Savcısına bilgi verilerek gerekli talimatlar alınmış, aynı bölgeye giren bilahare açık kimliği tespit edilen Serhat (K) Sinan GENCER'in arama çalışmalarına devam edilmekte iken ölü olarak ele geçirilen şahsın bulunduğu noktaya yaklaşık 50 m mesafede Belediye yanı Cami Sokak No: 28 sayılı binanın arka tarafında köşede kendisini içi olmayan boş termosifon içerisine gizlemiş vaziyette aynı şahıs zor kullanmak ve boğuşmak suretiyle yakalanmış ve çevrede vatandaş topluluğu görevlilerimiz tarafından havaya uyarı ateşi yapılmak ve sözle ikaz edilerek şahıs olay yerinden uzaklaştırılarak yakalama işlemi gerçekleştirilmiş ve derhal şahsın yüzüne yakınlarına haber verme, avukat tutma, susma hakkı vb. tüm yasal hakları okunarak İlçe Emniyet Amirliğine intikal ettirilmiş ve İl Emniyet Olay yeri İnceleme Şube Müdürlüğü görevlileri ve Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının olay yerine intikal etmesi üzerine diğer görevliler olay yerinden ayrıldığı,

Serhat (K) Sinan GENCER isimli şahsın yapılan ilk şifai mülakat ve yer gösteren neticesi Maçka İlçesi kırsal Jandarma sorumluluk bölgesi olan Voloroba mevkiinde şüpheli refakatinde ormanlık alan içerisinde örgüt mensuplarına ait sığınak içerisinde elde edilen üç adet savunma tipi el bombası 10 adet elektrikli fûnye ve muhtelif bomba düzenekleri ile C. Savcısı talimatıyla bomba uzmanları aynı yerde imha edilmiş ve aynı yerde bol miktarda yiyecek malzemeleri, giysiler ve çeşitli günlük kullanım eşyalarıyla birlikte iki adet Kaleşnikof marka otomatik tabanca 9 adet şarjör, 300 adet fişek 1192 gr plastik patlayıcı ve çeşitli aksesuar ve örgütsel malzeme ve doküman elde edilerek muhafaza altına alınmış, adı geçen Sinan GENCER İl Emniyet Müdürlüğü Tem Şube Müdürlüğünde soruşturması tamamlandıktan sonra elde edilen suç delilleri ile birlikte Maçka C.Savcılığına sevk edilmiş, C.Başsavcılığının 25.08.2005 tarih ve 2005/381 soruşturma no ile sevk edildiği mahkemece Değişik İş. Esas No 2005/70 Karar No 70 sayılı kararıyla tutuklanarak cezaevine konulmuş, olay mahallinde kaçan ve yakalanamayan üçüncü şahıs ÇEKTAR (K) sonradan isminin Muhammed BRU olduğu öğrenilen şüpheli olay tarihinden 1 hafta sonra 27.08.2005 günü Jandarma Bölgesi Çatak mevkiinde kendisini Gümüşhane iline götürmesini talep ettiği araç sahibi vatandaşlar tarafından araçlarına alınarak İlçe Merkezine getirilirken Jandarma Bölgesi karayolu üzerinde sabit uygulama yapan Maçka İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerine teslim edilmiş gerekli soruşturması Jandarma tarafından yapılarak adli işlem neticesi tutuklanarak Bahçecik Cezaevine teslim edilmiş olup hale Erzurum

Cumhuriyet Başsavcılığı (CMK'nun 250.Maddesinde, Yazılı Suçlara Bakmakla Görevli)
2005/224 Hazırlık numarası ile Mahkemeleri devam etmekte olduğu, (EK:9-9/3)

7- MHP VE ÜLKÜ OCAKLARININ BULUNDUĞU BİNANIN MERDİVEN BOŞLUĞUNA PATLAYICI MADDE ATILMASI: (İl Merkezi)

25.01.2006 günün saat 17.00 sıralarında Atatürk Alanı Erzurum Caddesi 7/4 de MHP il teşkilatı ve Ülkü Ocaklarının bulunduğu binanın 2. ve 3. Katı arasındaki merdiven boşluğuna kimliği meçhul şahıslar tarafından patlayıcı madde atıldığı, olayda herhangi bir can kaybı ve yaralama olmadığı ve küçük çapta maddi hasar meydana geldiği ve olayın faili meçhul kaldığı, (EK:10-10/2)

8- GÖKDENİZ KARADENİZ VE FATİH TEKKE'YE AİT ARABALARIN VE İŞYERLERİN KURŞUNLANMASI OLAYI

Trabzon-Of-Çatalsöğüt- nüfusuna kayıtlı Murat-Makbule oğlu 1981 doğumlu Hakan SÜLEYMAN'ın liderliğinde, kamuoyu tarafından tanınan şahısların, idareleri dışında korumalığını üstlenerek haraç almak şeklinde para talep etmek, adli soruşturmalarda ifadelerine başvurulabilecek kişileri, lehlerine ifade verme konusunda ikna etmeye çalışmak, bunu yaparken tehdit-korkutma-sindirme gücünü kamuoyunda oluşturmak için adam dövme, yaralama ve kurşunlama fiillerini işlemek gibi eylemleri bulunan örgüt, hiyerarşik bir yapı şeklinde daha önceden yapmış olduğu eylemlerle ilgili yargılamaları devam ederken,

30.01.2006 günü saat:00.40 sıralarında Gökdeniz KARADENİZ'in ikamet ettiği 1 Nolu Beşirli Mahallesi rüzgarlı Bahçe Sokak No:7 Çankaya Apartmanı önünde park halinde bulunan ve bu şahsa ait olan 61 EH 226 plaka sayılı oto,

Saat 01.00 sıralarında bu kez Fatih TEKKE'nin ikamet ettiği 2 nolu Beşirli mahallesi Sahil Caddesi Canım Petrol karşısı Sümer halı mağazası önünde yine park halinde bulunan ve Fatih TEKKE'ye ait olan 34 PEK 80 ve 06 FT 610 plaka sayılı otolar,

Ayrıca saat 01.15 sıralarında Gökdeniz KARADENİZ'in eşine ait İlimiz İskenderpaşa Mahallesi Gazi Paşa Caddesi No:24 sayılı yerde bulunan W Vakko isimli işyerinin kurşunlanmaları,

Saat 01.30 sıralarında İskele Caddesi üzerindeki Liman Restaurant'ın kurşunlanması ve aynı işyerinin güvenlik görevlilerinden Yaşar ÖKSÜZ'ün silahla yaralanması,

Akabinde Arsin Yanbolu mevkiinde bulunan ve sorumluluk itibariyle Jandarma sorumluluk alanındaki Black-Sea Otelinin resepsiyon görevlisi Müjdat ÜÇÜNCÜ'nün öldürülmesi ile son bulan eylemler sonucu,

01.02.2006 günü Trabzon C.Başsavcılığınca tevdi edilen soruşturma yetkisi ile başlatılan K-gece yarısı Operasyonu ile firari şüphelilerden Trabzon-Maçka-Sakızlı Mahallesi nüfusuna kayıtlı Necmi -Rayife oğlu 1986 doğumlu Erdem KILIÇ isimli şahıs 04.02.2006 günü Bursa ilinde; diğer firari şüpheliler Trabzon-Of-Çatalsöğüt Nüf.kay,Murat-Makbule oğlu 1981 doğumlu Hakan SÜLEYMAN ve Trabzon-Merkez-Karaya Nüf.Kayıtlı Kenan-Güller oğlu 1977 doğumlu Fatih BULUT ise 12.02.2006 günü İstanbul İlinde yakalanarak Trabzon'a intikal ettirildikleri,

Şahıslar halen Erzurum H tipi cezaevinde tutuklu olarak bulunduğu, yargılamalarına da yine Erzurum 2.Ağır ceza mahkemesinde devam edildiği, (EK:11-11/3)



9- DOĞULU İŞÇİLERİN GİTTİĞİ ÇAY OCAĞINA MOLOTOF KOKTEYL ATILMASI, (19 Ocak 2006)

19.01.2006 günü saat 19.20 sıralarında İlimiz İskenderpaşa Mahallesi Sağıroğlu otel karşısı Yeni Doğu isimli Çay Ocağında meydana gelen Kasten Yaralama (Yanıcı Madde ile) olayının bildirilmesi üzerine ekibin olay yerine intikal ettiğinde söz konusu çay ocağına kimliği tespit edilemeyen üç şahıs tarafından Molotof kokteyli atılması sonucu yanmanın meydana geldiği, Fahrettin ÖDEN, Kamuran YILDIZ, Fikret YILDIZ, Ekrem ŞAHİN ve Nurettin MATUR isimli şahısların yaralanarak Hastaneye kaldırıldığı,


Müştekilerin alınan ifadelerinde; kendilerinin Yeni Doğu Çay Ocağının girişe göre sol tarafında oturarak daha öncesinde alacakları olan bir şahsı bekledikleri esnada birden patlama sesi duyduklarını, çay ocağı içerisinde alevlerin oluştuğunu, kendilerinin üzerindeki elbiselerin yanmaya başladığını, bunun üzerine dışarıya çıkarak elbiselerini söndürmeye çalıştıklarını, çayocağına kimin patlayıcı madde attığını görmediklerini, olayı gerçekleştiren meçhul kişi yada kişilerden davacı olduklarını beyan ettikleri,

Olay ile ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesinde olayın şüphelileri olan Samet AFŞAR, Tarık AFŞAR ve Serhan YILMAZ isimli şahısların polis tarafından yakalandığı, şüpheli Serhan YILMAZ ve Tarık AFŞAR'ın alınan ifadelerinde kiraladıkları Yeni Cuma Mahallesiindeki adreslerinde boya işi yaptıktan sonra saat 16.30 sıralarında Sağıroğlu Otel önüne geldiklerinde burada işçi olarak çalışan gurup arasında kavga ettiklerini, kavgadan kurtularak buradan kaçtıklarını, daha sonra yeniden Yeni Doğu çay Ocağı Önüne geldiklerinde Samet AFŞAR'ın elinde bulunan ve içi benzin dolu bira şişelerinin bezlerini yakarak çayocağı giriş kapısı önündeki kaldırım üzerine atmaya başladığını ve yanmanın meydana geldiğini, bu esnada ayrıca yanma neticesi işyerinin camının kırıldığını ve içeride bulunan iki yada üç kişinin yaralandığını olay sonrasında hemen Çömlekçi Mahallesi istikametine doğru kaçtıkları,

Şüpheli Samet AFŞAR'ın alınan ifadesinde 19.01.2006 günü saat 17.30 sıralarına kardeşi Tarık AFŞAR ve Teyzesinin oğlu Serhan YILMAZ'ın heyecanlı bir şekilde yanına gelmesi üzerine ne olduğunu sorduğunda Yeni Doğu Çay Ocağı önünde işçi olarak bulunan grup ile aralarında kavga ettiklerini öğrendiğini ve daha öncesinde kendisinin de aynı yerde bıçaklandığı ve darp edildiğinden dolayı sinirlenerek sahil caddesinde bulunan petrol ofisine giderek buradan benzin aldığını ve daha sonra çöp bidonundan bulduğu üç adet bira şişesine benzini doldurduktan sonra tekrar geldiğinde ağabeyi Tarık ve Teyzesinin oğlu Serhan'ın da beklemekte olduğunu gördüğünü, birlikte Yeni Doğu Çayocağına giderek çakmak ile poşet içersindeki uçları bez ile sarılmış bira şişelerini yakarak Yeni Doğu Çay Ocağının giriş kapısı önündeki kaldırım üzerine attığını, bir anda alevlerin meydana geldiğini, işyerinin camının kırıldığını görmediğini, amacının kimseye zarar vermek olmadığını, daha önceki meydana gelen olaylardan dolayı sınırlarına hakim olamayarak bu olayı gerçekleştirdiğini beyan ettiği, Söz konusu Şüpheliler Samet AFŞAR, Tarık AFŞAR ve Serhan YILMAZ Mahkemece tutuklanarak Bahçecik Cezaevine teslim edildiği, (EK:12/1-4)

10- SANTA MARIA KİLİSESİ RAHİBİ ANDREA SİLVİO SANTORO'NUN ÖLDÜRÜLMESİ: (İl Merkezi)

İtalyan vatandaşı Gaetano ve Maria Polselli oğlu 1945 doğumlu Andrea Silvio SANTORO isimli şahsın Trabzon ili Vakfikebir ilçesi Düzlük köyü nüfusuna kayıtlı Hikmet ve Necmiye oğlu 1990 doğumlu Oğuzhan AKDİN isimli çocuk tarafından 05.02.2006 günü saat:15.45 sıralarında İskenderpaşa Mahallesi Sümer Sokak üzerinde bulunan Santa Maria kilisesi içerisinde tabanca ile ateş edilerek öldürüldüğü, olay yerinde yapılan araştırma sonunda 3 adet 9mm çaplı kovan ile 2 adet mermi çekirdeğinin ele geçirildiği, olayı gerçekleştiren şahsın Oğuzhan AKDİN isimli çocuk olduğunun tespit edilmesi üzerine adı geçen şahsın ikamet ettiği evde yapılan operasyon sonucunda yakalandığı, suç aleti tabancanın da babasına ait Çömlekçi mahallesiindeki iş yerinde ele geçirildiği, yapılan sorgulama ve ele geçirilen 9mm çapında Glock marka silahın balistik incelemeleri sonucunda öldürme olayının Oğuzhan AKDİN tarafından

 7144

gerçekleştirildiğinin kanıtlandığı, olaya Cumhuriyet Savcılığının el koyup bizzat yürüttüğü, sanığın tutuklandığı, yapılan yargılama sonunda 18 yıl 10 ay 20 gün hapis cezasına çarptırıldığı, (EK:13/1-10)

11- A.K.P. BİNASININ BAYRAMLAŞMA TÖRENİNDE SİLAH ATILMASI: (İl Merkezi)

24.10.2006 günü Hamamizade kültür merkezinde Adalet ve Kalkınma Partililer ile bayramlaşmak için giden Trabzon ili Akçaabat ilçesi Akçaköy nüfusuna kayıtlı Kemal ve İrfan oğlu 1960 doğumlu İsmail TERZİ'nin oradaki görevliler ile tartışması üzerine üzerinde bulunan tabanca ile havaya ateş ettiği, olay yerinden ayrılan İsmail TERZİ'nin güvenlik görevlilerince yakalanarak Cumhuriyet savcılığına sevk edildiği ve 24.10.2006 tarihinde tutuklanarak ceza evine konulduğu, (EK:14)

12- FIRAT (HRANT) DİNK'İN ÖLDÜRÜLMESİ: (İstanbul)

AGOS Gazetesi Genel yayın Yönetmeni Fırat (Hrant) DİNK'in 19.01.2007 günü saat 15:00 sıralarında İstanbul ilinde uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldüğü,

Olayın faillerinin;

Trabzon ili Düzköy İlçesi Çalköyü nüfusuna kayıtlı, Ahmet-Havva oğlu, 1990 Üsküdar doğumlu Ogün SAMAST,

Gümüşhane ili Merkez Demirören köyü nüfusuna kayıtlı, Bahittin-Huri oğlu, Trabzon 1981 doğumlu Yasin HAYAL,

İlimiz Yomra İlçesi Özdil Köyü nüfusuna kayıtlı, Resul-Zeynep oğlu, 1987 Yomra doğumlu Zeynel Abidin YAVUZ,

Bayburt ili Merkez Kop köyü nüfusuna kayıtlı, Tahsin-Nebahat oğlu, 1981 Trabzon doğumlu Ersin YOLÇU,

İlimiz Arsin ilçesi Çardak köyü nüfusuna kayıtlı, Muhittin-Fatma oğlu, 1984 Arsin doğumlu Ahmet İSKENDER isimli şahısların TEM Şube Müdürlüğüne gözaltına alındıkları,

Elazığ ili Keban ilçesi Altıyaka köyü nüfusuna kayıtlı, Ali Rıza- Ümmügülüm oğlu, 1981 Elazığ doğumlu Erhan TUNCEL,

Erzurum ili Hınıs ilçesi Dağçayırı köyü nüfusuna kayıtlı, Medeni-Zinnet oğlu, 1982 Hınıs doğumlu Tuncay UZUNDAL,

Trabzon İli Akçaabat İlçesi Derecik Mahallesi nüfusuna kayıtlı, Ali Kemal-Nurten oğlu, Akçaabat 1976 doğumlu Salih HACISALİHOĞLU,

Olduğu, İstanbul da tutuklandıkları, hazırlık soruşturmasının halen İstanbul Cumhuriyet Savcılığında sürdürüldüğü,

13- TEHDİT OLAYLARI: (İl merkezi)

2004 yılında il merkezinde 58 tehdit müracaatı yapıldığı, bu müracaatlarla ilgili 70 kişi hakkında evrak tanzim edildiği ve şüphelin tutuksuz yargılandıkları,


2005 yılında il merkezinde 123 tehdit müracaatı olduğu, 133 kişi hakkında evrak tanzim edildiği, şüpheliler tutuksuz yargılandığı,

2006 yılında il merkezinde 131 tehdit müracaatı olduğu, 149 şüpheli hakkında evrak tanzim edildiği, şüpheliler de tutuksuz yargılandıkları, (EK:15)

14- KURU SIKI TABANICALAR: (İl Merkezi)

2004 yılında 7 kurusıkı tabanca ile 7 kişi hakkında;

2005 yılında 4 kurusıkı tabanca ile ilgili olarak 4 kişi hakkında;


8/44



2006 yılında ise 37 kuru sıkı tabanca ile ilgili 37 kişi hakkında işlem yapıldığı, (EK:15)

15- KURŞUNLAMA OLAYLARI: (İl Merkezi)

2004 yılında il merkezinde 5 ev kurşunlama, 15 işyeri kurşunlama ve 4 oto kurşunlama olmak üzere toplam 24 kurşunlama olayının meydana geldiği, bu olaylardan 17 olayın failinin belirlendiği, 8 olayında faili meçhul kaldığı;

2005 yılında il merkezinde 10 ev kurşunlama, 31 iş yeri kurşunlama, 7 oto kurşunlama olmak üzere toplam 148 kurşunlama olayının meydana geldiği, bu olaylardan 10 olayın failinin belirlendiği, 138 olayın faili meçhul kaldığı;

2006 yılında il merkezinde 5 ev kurşunlama, 24 iş yeri kurşunlama ve 11 otomobil kurşunlama olayı olmak üzere 40 kurşunlama olayının meydana geldiği, bunlardan 16 olayın failinin belirlendiği, 24 olayın failinin meçhul kaldığı, (EK:15)

Anlaşılmıştır.

B- Trabzon Valiliği Genel İş ve Yürütümünün 14.09.2006 tarihinde Mülkiye Başmüfettişleri Muhittin ALİZ ve Oral KARAKAYA tarafından teftiş edilmesi sonucunda tespit edilen hususlardan, bu Değerlendirme Raporunun konusunu ilgilendiren maddeler aşağıya çıkarılmıştır.

1-İl dâhilindeki Devlet dairelerinin il Valisi veya görevlendirdiği Vali Yardımcısı tarafından 2004 ve 2005 yıllarında denetlendiğine ilişkin belge ibraz edilememiş, 2003 yılında 6, 2004 yılında da 4 birimin denetlendiği incelenmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 9/D maddesi,

"...Vali, dördüncü maddenin son fıkrasında belirtilen adli ve askeri teşkilat dışında kalan bütün Devlet daire, müessese ve işletmelerini, özel işyerlerini, özel idare, belediye köy idareleriyle bunlara bağlı tekml müesseseleri denetler, teftiş eder.

Bu denetleme ve teftişi Bakanlık veya genel müdürlük müfettişleriyle veya bu dairelerin amir ve memurlarıyla da yaptırabilir."

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 13 ncü maddesi,

"Vali, (Dördüncü maddenin son fıkrasında belirtilen adli ve askeri daireler hariç) Bakanlıklar ve tüzelkişiliği haiz genel müdürlüklerin ile teşkilatında çalışan bütün memur ve müstahdemlerinin en büyük amiridir.

Bu sıfatla:

A) Memur ve müstahdemlerin çalışmalarına nezaret eder.

B) Teşkilatın işlemlerini denetler..." Şeklinde dir.

İçişleri Bakanlığının "haberli denetim" konulu 26.12.2004 tarih ve 5625 sayılı yazısı ile Haberli Denetleme Devamlı Yönergesi gereğince, il ve ilçelerde rapor düzenlemeden, Yönerge eki formlara işaret koymak sureti ile yapılan haberli denetlemelerin, performans ve verimlilik ölçümünü esas alan çağdaş denetim anlayışına uymaması gerekçesi ile sona erdirildiği belirtilmiştir.

Devlet dairelerinin denetiminin, İçişleri Bakanlığının "haberli denetim" konulu 26.12.2004 tarih ve 5625 sayılı yazısında belirtilen ilkeler doğrultusunda yapılması sağlanmalıdır.

2-İlin idari, mali, ekonomik, kültürel, sağlık ve sosyal durumu ve Hükümetçe alınmış bulunan karar ve tedbirlerin sonuçları ve bunların halk üzerindeki etkileri hakkında yıl sonunda ilgili Bakanlıklara rapor verilmediği incelenmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 26 ncı maddesi,

“...Valiler, her yıl münasip gördükleri zamanlarda ilin bütün ilçe ve bucaklarını ve sırasıyla programa alınan köylerini ve il içindeki teşkilatı teftiş ederler. Halkın dilek ve ihtiyaçlarını yerli yerinde gözden geçirerek gereğini yaparlar.

İlin idari, mali, ekonomik, kültürel, sağlık ve sosyal durumu ve Hükümetçe alınmış bulunan karar ve tedbirlerin sonuçları ve bunların halk üzerindeki etkileri hakkında yılsonunda veya lüzum gördükleri sair zamanlarda ilgili Bakanlıklara rapor verirler...” şeklinde olup, madde hükmü gereğince ilçeler denetlenmeli ve İlin idari, mali, ekonomik, kültürel, sağlık ve sosyal durumu ve Hükümetçe alınmış bulunan karar ve tedbirlerin sonuçları ve bunların halk üzerindeki etkileri hakkında yılsonunda ilgili Bakanlıklara rapor verilmelidir.

3- Teftişe tabi dönemde, İl Valisi veya görevlendirdiği Vali Yardımcısı tarafından mahalli idare birliklerinin denetiminin yapıldığına ilişkin bir belgeye rastlanamamıştır.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 22 nci maddesi,

“...Mahallî idare birliklerinin denetimi İçişleri Bakanlığınca yapılır. Valiler ve kaymakamlar gerekli gördüklerinde ülke düzeyinde kurulan birlikler dışındaki birlikleri denetleyebilirler...” şeklinde olup, madde hükmü gereğince mahalli idareler birlikleri üzerindeki denetim yetkisi kullanılmalıdır.

4- Teftişe tabi bazı yıllarda köy teftişi yapılmadığı incelenmiştir.

2003 ve 2004 yılları örnektir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 26. maddesi,

“Valiler, her yıl münasip gördükleri zamanlarda ilin bütün ilçe ve bucaklarını ve sırasıyla programa alınan köylerini ve il içindeki teşkilatı teftiş ederler...” şeklinde olup, madde hükmü gereğince işlem tesis edilmelidir.

5- Teftişe tabi dönemde, il özel idaresinin işlemlerin il Valisi tarafından, “standart denetleme formları” doldurulmak sureti ile denetlendiği, ancak denetim şeklinin İçişleri Bakanlığının “haberli denetim” konulu 26.12.2004 tarih ve 5625 sayılı yazısı çerçevesinde olmadığı, ayrıca denetim sonuçlarının İl Genel Meclisi ve Kamuoyunun bilgisine sunulmadığı incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 38. maddesi,

“... İl özel idaresinin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, idarenin bütünlüğüne ve kalkınma plâm ve stratejilerine uygunluğu açısından... Vali veya görevlendireceği elemanlar tarafından da denetlenir.

İl özel idarelerine bağlı kuruluş ve işletmeleri yukarıdaki esaslara göre denetlenir.

Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur...” şeklinde olup, ayrıca İçişleri Bakanlığının “haberli denetim” konulu 26.12.2004 tarih ve 5625 sayılı yazısı ile Haberli Denetleme Devamlı Yönergesi gereğince, il ve ilçelerde rapor düzenlemeden, Yönerge eki formlara işaret koymak sureti ile yapılan haberli denetlemelerin, performans ve verimlilik ölçümünü esas alan çağdaş denetim anlayışına uymaması gerekçesi ile sona erdirildiği belirtilmiştir.

İl Özel İdaresinin denetiminin belirtilen hükümler doğrultusunda yapılması sağlanmalıdır.

6- İl İdare Şube Başkanlıkları ile bazı yıllarda hiç toplantı yapılmadığı incelenmiştir.

2004 yılı uygulamaları örnektir.



5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 24'üncü maddesi,

"...Vali, yılda dört defadan az olmamak üzere lüzum gördüğü zamanlarda idarede birliğin sağlanması, işlerin gözden geçirilerek düzenlenmesi, teşkilatın ahenkli çalışması için gereken tedbirlerin alınmasını görüşmek ve kararlaştırmak amacıyla idare şube başkanlarını heyet halinde toplar. Bu toplantıda alınan kararların yürütülmesi bütün idare şubeleri için mecburidir.

Bu görüşmelerde istihsalin artırılması, ticaret ve ulaştırma işlerinin kolaylaştırılması ve geliştirilmesi, çiftçinin kalkındırılması, umumi refahın sağlanması gibi konular üzerinde gerekli tedbirler planlaştırılır.

Bu toplantılara kaymakamlar ve belediye ve ticaret ve ziraat odası başkanlarıyla diğer memur ve ilgililer çağrılabilir..." şeklinde olup, madde hükmü gereğince il idare şube başkanları toplantılarının düzenli olarak yapılması sağlanmalıdır.

7- Teftişe tabi dönemde, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 23. maddesi gereğince, mülki idare amirine gönderilen Belediye Meclis kararlarının, hiçbirisi aleyhine idari yargı mercilerine müracaatta bulunulmadığı incelenmiştir.

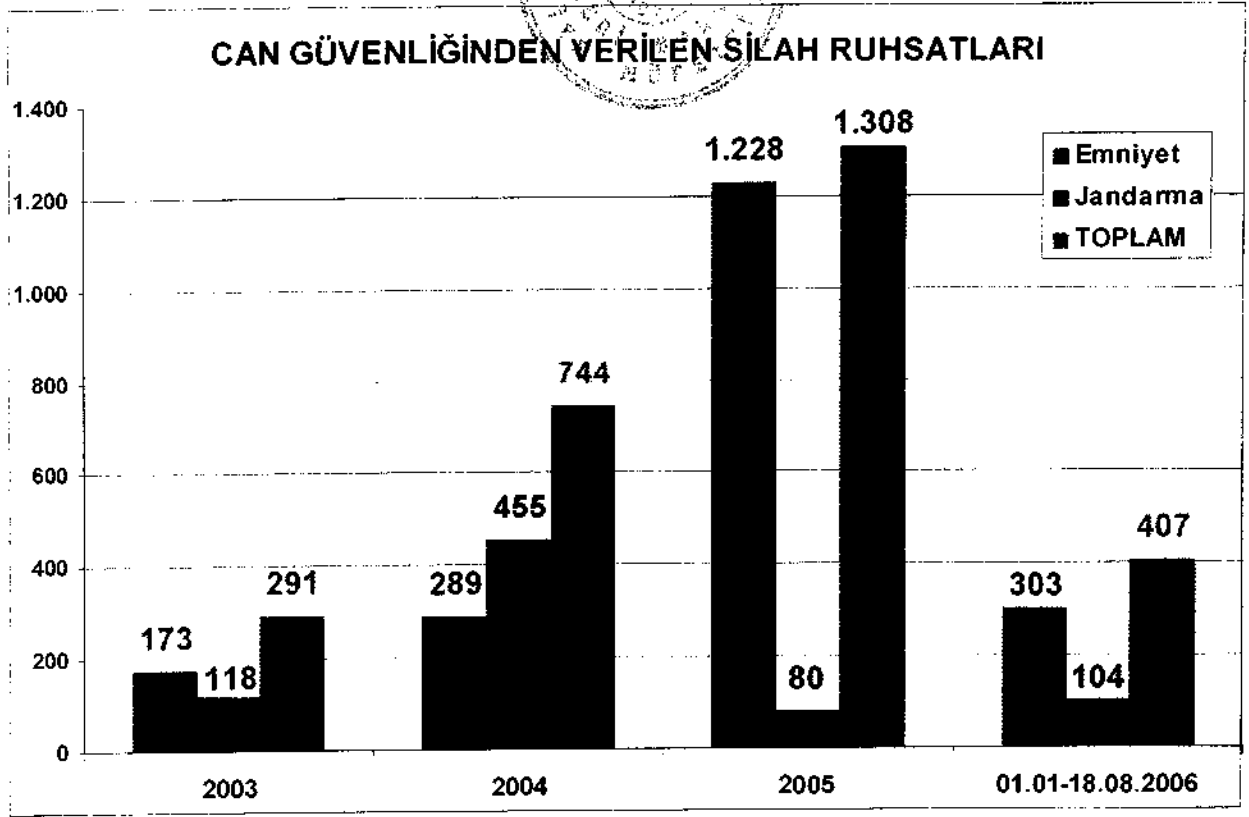
Trabzon ilinde yaşanan "imar kirliliği" de göz önünde bulundurularak, başta imar planı tadilatlarına ilişkin belediye meclisi kararları olmak üzere, tüm kararların Valilik bünyesinde teknik uzmanlardan oluşturulacak bir komisyonun incelemesinden geçirilmesi ve hazırlanan komisyon raporlarının Valilik bilgisine sunulmasının sağlanması, İl Valisine kanunla tanınan idari yargıya müracaat yetkisinin kullanılması tavsiyeye değer bulunmuştur.

8- Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmeliğin 7-a maddesi gereğince, "can güvenliği" nedeniyle il Valisi tarafından verilen ruhsat sayıları ve bu sayıların yıllar itibarıyla karşılaştırmasını gösteren grafikler aşağıdaki şekildedir:

CAN GÜVENLİĞİNDEN VERİLEN SİLAH RUHSATLARI

YILLAR	Emniyet	Jandarma	TOPLAM
2003	173	118	291
2004	289	455	744
2005	1.228	80	1.308
01.01-18.08.2006	303	104	407
TOPLAM	1.993	757	2.750


11/44



Teftişe tabi dönemde, "Can güvenliği" gerekçesi ile verilen taşıma ruhsatı sayısının yıllar itibarıyla artış gösterdiği, özellikle de 2005 yılında 1308 ruhsat ile zirve noktasına ulaştığı görülmektedir.

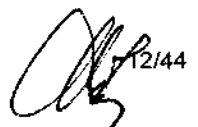
9- Silah ruhsatlarına ilişkin dosyaların incelenmesi neticesinde, Güvenlik Birimleri tarafından yapılan tahkikatlarda müracaatçıların "can güvenliklerine yönelik tehdit olmadığı"nın tespit edildiği görülmektedir.

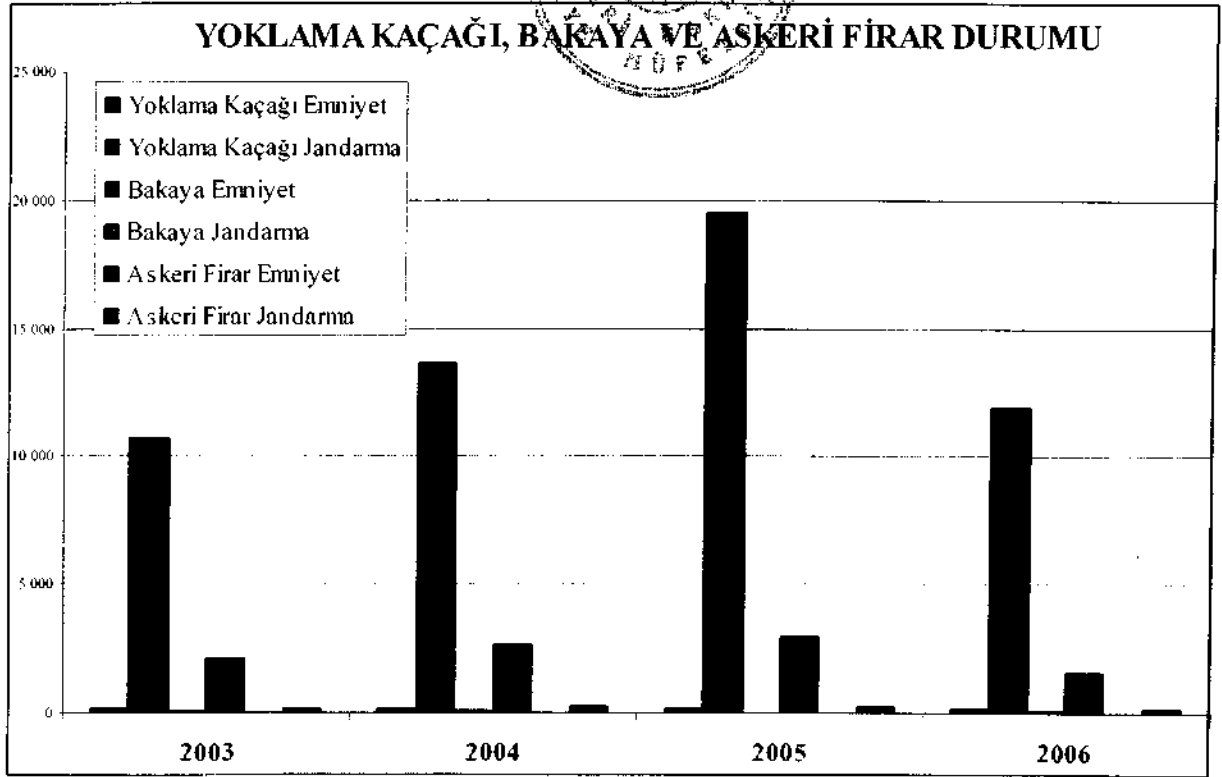
Can güvenliği sebebi ile vatandaşlara verilen taşıma ruhsatlarının incelenmesi neticesinde, Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmeliğin 7-a maddesi,

"İl Valileri, yaptıkları iş, sosyal, ekonomik, kültürel ve mesleki faaliyetleri ya da buldukları yer ve zaman itibarıyla can güvenliklerinin ciddi ve harici tehdit ve tehlikelere maruz kalacağı kuvvetle muhtemel olduğu anlaşılan şahıslara.....,talepleri halinde silah taşıma ruhsatı verebilir. Ancak, bu şahısların can güvenliklerinin ciddi ve harici tehditlere maruz kalacağının kuvvetle muhtemel olup olmadığı hususu Valiler tarafından takdir edilir..... *şeklindedir.*

İdareye tanınan takdir hakkı (yetkisi) hiçbir zaman mutlak ve sınırsız değildir. Kamu hizmetinin verimliliği, etkinliği ve kamu yararı ile kişi yararı arasında bir denge kurulması zorunluluğu, bu hak ve yetkinin sınırını oluşturmaktadır. Takdir hakkının, idarece takip edilen amaca uygun olarak kullanıldığı, keyfilikten, kişisel ve duygusal, sübjektif değerlendirmelerden kaçınıldığı ve uzak olduğu, objektif ve gerçek kıstaslara bağlı kalındığı sürece, isabetli kullanıldığından söz edilebilir.

Can güvenliği nedeniyle taşıma ruhsatı verilebilmesi için, müracaatçının can güvenliğini ciddi ve harici tehdit ve tehlikelere maruz kalacağının güçlü bir şekilde muhtemel olduğunun tespiti gerekmektedir.


12/44



Teftişe tabi dönemde, İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk bölgesinde, yoklama kaçağı, bakaya ve askeri firari sayılarında artış eğilimi olduğu görülmektedir. Yoklama kaçağı, bakaya ve firari sayılarının azaltılabilmesi için, İl Jandarma Komutanlığına ilave tedbirler aldırılması sağlanmalıdır.

11- Emniyet ve asayiş saati toplantılarının düzenli olarak yapılmadığı incelenmiştir.

Mevcut tutanaklar incelendiğinde, 2004 yılında 140, 2005 yılında 110 ve teftiş tarihi itibarıyla 2006 yılında da 52 gün emniyet ve asayiş toplantısı yapılmış olması örnektir.

Emniyet ve Asayiş İşlerinde İl, İlçe ve Bucaklardaki Jandarma ve Emniyet Ödevlerinin Yapılması ve Yetkilerinin Kullanılması Suretini ve Aralarındaki Münasebetleri Gösterir Yönetmeliğin 4. maddesi,

“Her gün saat (11) bütün Türkiye’de emniyet ve asayiş saatidir. Muayyen iş olsun olmasın tam bu saatte ve mühim hâdiselerde saat kaydıyla mukayyet olmayarak derhal jandarma kumandanları ve emniyet müdürleri (Buldukları takdirde vekilleri) beraberce valinin ve bulunmadığı takdirde vekilinin yanına davet edilmeden giderler. Jandarma kumandanları ve emniyet müdürleri (24) saat zarfında kendi memuriyet ve inzibat bölgeleri içinde olan bütün vukuatı ve aldıkları haberleri, bunlara karşı alınan veya alınması gerekli bulunan tedbirleri ve tekliflerini bildirirler. Ve o gün için hizmete âmade bulunan kuvvet miktarını da izah ederler...” şeklinde olup, Yönetmelik hükmü gereğince asayiş saati toplantılarının düzenli olarak yapılması sağlanmalıdır.

12- Trabzon İl Emniyet Müdürlüğünün Mülkiye Başmüfettişleri Halil İbrahim BAKIR ve Hüseyin KÖK tarafından hazırlanan 11.09.2006 tarih ve 65/60, 91/74 sayılı Teftiş Raporunun 9. maddesi aşağıdaki gibidir:

Emniyet ve asayiş saati toplantılarına ait tutanakların bir suretinin Özel Kalem Büro Amirliğinde bulundurulduğu, ancak toplantıların sekreteryaya görevinin İl Jandarma Komutanlığı

Can güvenliği nedeniyle taşıma ruhsatı talepleri reddedilen şahısların açmış olduğu davalarda Mahkemelerin vermiş olduğu bazı kararlar aşağıdaki şekildedir:

...3.İdare Mahkemesinin 2004-1675 esas ve 2005-453 sayılı kararında,

“.....Davacının bulunduğu yer ve zaman itibarıyla can güvenliğini ciddi ve harici tehdit ve tehlikelere maruz kalacağına güçlü bir şekilde muhtemel olduğunu tespiti gerekmekte olup,davalı idarece yapılan araştırmada aralarında husumet olduğunu ileri sürdüğü şahısların 2000 yılından bu yana davacıya veya ailesine yönelik bir tehditlerinin bulunmadığını tespit edildiği.....dilekçesinde ileri sürdüğü iddiaların soyut nitelikte kaldığından,silah taşıma ruhsatına ilişkin koşulları taşıdığını ispat edemeyen davacı hakkında tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı.....”

....1.İdari Mahkemesinin 2001/1206 Esas, 2002/592 Karar Sayılı kararında,

“... Davacının yaptığı iş nedeniyle can güvenliğine yönelik davranışlarla karşılaşma olasılığının mevcut olduğundan bahisle silah taşıma ruhsatının yenilenmesi istemi ile başvuruda bulunduğu, davalı idarece yapılan zabıta araştırmasında davacının hayatının harici ve ciddi tehlikelere maruz kaldığına dair somut bir delil olmadığına ve bu hususlarda adli mercilere herhangi bir başvurusunun olmadığı tespiti üzerine taşıma ruhsatının iptal edildiği anlaşılmaktadır. Bu durumda davacının can güvenliğinin harici ve ciddi tehlikelere maruz kaldığına dair herhangi bir somut delilin olmadığı ve bu konuda adli mercilere başvurusunun bulunmadığı anlaşılmakta olup, tesis edilen işlemde hukuku aykırı bir yön bulunmamaktadır...” (Bu karar Danıştay 10.dairesinin 2002/6532 Esas ve 2004/5209 karar sayılı kararı ile onanmıştır.) şeklindedir.

Örnek mahkeme kararlarında da, “idarece yapılan zabıta araştırmasında davacının hayatının harici ve ciddi tehlikelere maruz kaldığına dair somut bir delil gerektiği”ne işaret edilmektedir.

Emniyet Birimlerince düzenlenmiş olan tahkikat evraklarında can güvenliklerinin harici ve ciddi tehlikelere maruz olmadığı belirlenmiş olmasına rağmen, can güvenliği gerekçesi ile taşıma ruhsatı verilmesi, İl Valisine tanınan yetkinin amacına uygun kullanılmadığı şeklinde değerlendirilmiştir. Takdir yetkisinin Yönetmelikte belirlenmiş amaç doğrultusunda kullanılmasına özen gösterilmelidir.

10-Teftişe tabi dönemde yoklama kaçağı, bakaya ve firari sayılar aşağıdaki şekildedir:

YOKLAMA KAÇAĞI, BAKAYA VE ASKERİ FİRARİ DURUMU									
YIL	Yoklama Kaçağı			Bakaya			Askeri Firar		
	Emniyet	Jandarma	TOPLAM	Emniyet	Jandarma	TOPLAM	Emniyet	Jandarma	TOPLAM
2003	178	10.698	10.876	44	2.099	2.143	28	179	207
2004	147	13.600	13.747	53	2.656	2.709	28	247	275
2005	123	19.505	19.628	37	2.987	3.024	12	209	221
2006	136	11.904	12.040	52	1.576	1.628	15	148	163
TOPLAM	584	55.707	56.291	186	9.318	9.504	83	783	866

görevlilerince yürütüldüğü, toplantıların düzenli olarak yapılmadığı, düzenlenen tutanaklarda "Mülki Amirin Talimatları" bölümünün boş bırakıldığı anlaşılmıştır.

Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin Emniyet ve Asayiş Hizmetlerinin Yürütülme Şekli ve İşbirliği başlıklı 146. maddesinde; *"Her gün saat 11.00'de bütün Türkiye'de emniyet ve asayiş saatidir. Mülki amirler asayiş saatindeki toplantının zamanında yapılması için gerekli önlemleri alır. Belirli bir iş olsun ya da olmasın tam bu saatte ve önemli olaylarda saate bağlı kalınmaksızın derhal, Jandarma İç Güvenlik Birlik Komutanları ve en büyük polis amiri (bulunmadıkları takdirde vekilleri) birlikte en büyük mülki amirinin, bulunmadığı takdirde vekilinin yanına davet edilmeden giderler. Jandarma İç Güvenlik Birlik Komutanları ve en büyük polis amirleri (24) saat içinde kendi görev ve sorumluluk bölgelerinde meydana gelen hütün olayları ve aldıkları haberleri, bunlara karşı alınan veya alınması gerekli bulunan tedbirleri ve önerilerini bildirirler ve o gün için görevde kullanılabilecek kuvvet miktarını açıklarlar.*

Mülki amir ya da vekili bu açıklamaları aldıktan sonra isteklerini sözlü olarak bildirirler. Mülki amirin istekleri duruma uygun görülmezse Jandarma iç güvenlik komutanı ve polis amiri bu konudaki görüşlerini açıklarlar. Son karar mülki amirindir. Bu durumda mülki amirler, bu isteklerini yazılı olarak verirler ve bu istek mülki amirin sorumluluğu altında yapılır.

Sözlü istek ve direktifler Jandarma İç Güvenlik Birlik Komutanları ve polis amirleri tarafından not alınır. Polis amirlerince bu notlar üç suret çoğaltılır, Jandarma iç güvenlik komutanı ile polis amiri tarafından imzalanan bu notların bir örneği Jandarmada, bir örneği polis makamlarında, bunların saklanması için açılacak dosyalarına konur. Diğer örnek ise, polis amiri tarafından mülki amire bilgi için sunulur..." Hükmüne yer verilmiştir.

Mevcut durumun, Mülki İdare Amirlerinin en önemli görevleri olan emniyet ve asayişin sağlanması, suçun önlenmesi, toplum huzurunun ve kamu düzeninin sağlanmasına yönelik görevlerini ihmal ve göz ardı ettikleri kanaatini doğurmaması için Mülki Amir tarafından verilen emir ve talimatların kayda bağlanması sağlanmalı, asayiş saati uygulamasının bundan sonra, Yönetmelikte belirtilen emredici kurallar çerçevesinde belirli bir iş olsun veya olmasın her gün saat 11.00'de yapılması temin olunmalıdır.

13- Emniyet ve asayiş saati toplantı tutanaklarının sekreteryaya hizmetlerinin İl Jandarma Komutanlığınca yürütüldüğü ve bilgi için İl Valisine İl Jandarma Komutanı tarafından sunulduğu incelenmiştir.

Emniyet ve Asayiş İşlerinde İl, İlçe ve Bucaklardaki Jandarma ve Emniyet Ödevlerinin Yapılması ve Yetkilerinin Kullanılması Suretini ve Aralarındaki Münasebetleri Gösterir Yönetmeliğin 4. maddesi,

"...Şifahi emir ve direktifler jandarma kumandanları ve emniyet müdürleri tarafından not olarak alınır. Jandarma veya emniyet dairesinde bu not üç nüsha olarak teksir edilir. Ve jandarma kumandanı ile emniyet müdürü tarafından imza edilerek birisi jandarma diğeri emniyette bu notların saklanması için açılan dosyalara konur. Üçüncü nüshası emniyet müdürü tarafından mülkiye âmirine bilgi için sunulur..." şeklindedir.

İl Emniyet Müdürlüğü sorumluluk sahasındaki asayiş olayı sayısının fazlalığı, İl Jandarma Komutanlığı tarafından hazırlanan tutanakların Valiliğe intikalinin gecikmekte olması gibi nedenler ve Emniyet ve Asayiş İşlerinde İl, İlçe ve Bucaklardaki Jandarma ve Emniyet Ödevlerinin Yapılması ve Yetkilerinin Kullanılması Suretini ve Aralarındaki Münasebetleri Gösterir Yönetmelik hükümleri göz önünde bulundurularak, asayiş saati toplantılarının sekreteryaya hizmetlerinin İl Emniyet Müdürlüğü tarafından yürütülmesi tavsiyeye değer bulunmuştur.

14- Hayatının harici ve ciddi tehlikeye maruz kaldığından bahisle Valiliğe müracaat ederek silah taşıma izin belgesi talebinde bulunan şahıslardan bazılarının dosya numaraları da

belirtilmek sureti ile İl Emniyet Müdürlüğünden ve İl Jandarma Komutanlığından resmi yazı ile istendiği ve bu dosya sahiplerine taşıma ruhsatı verildiği anlaşılmıştır.

İl Emniyet Müdürlüğüne yazılan 28.07.2006 tarih ve 302 ve İl Jandarma Komutanlığına yazılan 28.07.2006 tarih ve 303 sayılı yazılar örnektir.

Anayasamıza göre tüm vatandaşlar kanun önünde eşittir. Vatandaşlarımızın tamamının devlet kurumlarına müracaat ve talepte bulunma hakları vardır. Silah taşıma ruhsatı talebinde bulunan vatandaşların tamamının talepleri, il Valisine verilen yetki çerçevesinde değerlendirilmeli, hangi kriterlere dayalı olarak yapıldığı belli olmayan bazı dosyaların istenmesi uygulamasından vazgeçilerek, Dilekçe Kanununda belirlenen süreler içinde tüm müracaatçılara müracaatlarının sonucu bildirilmelidir.

C- Mülkiye Başmüfettişleri Halil İbrahim BAKIR ve Hüseyin KÖK tarafından hazırlanan Trabzon İl Jandarma Komutanlığının Mülki Hizmet, Kayıt ve İşlemlerine ilişkin 14.09.2006 tarih ve H.İ.B.65/61, H.K.91/75 sayılı Teftiş Raporunda;

1- İl Jandarma Komutanı ve Merkez Jandarma Komutanları ile Karakol komutanlarının yıllık izine ayrılmasındaki usul Raporun 12. maddesinde aşağıdaki şekilde eleştirilmiştir:

“Teftiş dönemi içerisinde İl ve Merkez Jandarma Komutanları ile Karakol komutanlarının izinli olarak görevden ayrılmasında İl Valisinin uygun görüşünün alındığına dair bir belge ibraz edilememiş, uygulamada söz konusu uygunluk görüşünün şifahi olarak alındığı ifade edilmiştir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanununa 20.08.1993 tarihli ve 507 sayılı KHK ile eklenen Ek Madde 3’te yer alan; “İl ve İlçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarına izin verilmesinde ve izinli olarak görevden ayrılmasında mahalli mülki amirin uygun görüşü alınır” hükmü gereğince işlem yapılması sağlanmalıdır.

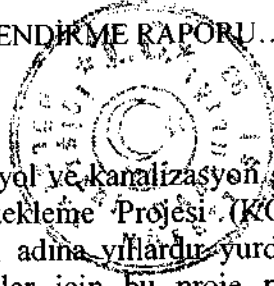
2- İl Jandarma Komutanlığının, İl Valisi veya görevlendirdiği bir Vali Yardımcısı tarafından mülki görev ve hizmetlerinin denetlendiğine dair kayıtlara rastlanılmamıştır. Bu durum mülkiye müfettişlerinin yukarıda bahsi geçen 14.09.2006 tarihli raporunun 42. maddesinde İl Jandarma Komutanlığının, 66. maddesinde de Merkez İlçe Jandarma Komutanlığı açısından da 66. maddesinde Vali veya görevlendirdiği bir Vali Yardımcısı tarafından denetlenmediği tespiti yapılmıştır.

803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa 20.08.1993 gün ve 507 Sayılı K.H.K. ile eklenen ek madde 1 ve Yönetmeliğin değişik 201. maddesine göre, “ Mülki teşkilata tabi Jandarmanın mülki görevleri ile ilgili eylem ve işlemlerinin İl Valileri tarafından denetlenmesi sağlanmalıdır.”

Denildiği ancak, Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR’in Trabzon Valiliği görevine başladığı 09.09.2004 tarihinden, görevden ayrıldığı 26.01.2007 tarihine kadar 2 yıl 4 ay 17 gün görev yaptığı ve bu süre zarfında İl Jandarma Komutanlığının ve Merkez İlçe Jandarma Komutanlığının hiç denetlenmediği incelenmiştir.

D- Müfettişliğimizce mahallinde yapılan incelemelerde:

1- Mülkiye Müfettişlerinin Valilik Genel İş ve Yürütümü Teftiş Raporunun 24. maddesinde belirtilen İl İdare Şube Başkanlıkları yapılması gereken toplantıların bazı yıllarda (2004) hiç toplantı yapılmadığı, diğer yıllarda da toplantıların tutanaklarının olduğu ancak, kimlerin katıldığını gösterir bir imzalı bir belgeye 14.08.2006 tarihli toplantı haricinde rastlanılmamıştır. (EK:16-16/9)



2- Köy ve bağlularının içme suyu, yol ve kanalizasyon gibi alt yapısını gerçekleştirmeyi hedef alan Köylerin Alt Yapısını Destekleme Projesi (KÖYDES) Nisan 2005 tarihinde yürütülmeye başlamıştır. Ülke kalkınması adına yıllardır yurdun dört bir tarafında büyük bir fedakârlıkla çalışan Vali ve Kaymakamlar için bu proje prestij projesidir. Bu çerçevede yapılması gerekenler en seri bir şekilde yapılmalı ve hem kaynak sağlanması hem de personelin motivasyonunu sağlama yönünde gayret sarf edilmelidir.

KÖYDES ile ilgili yapılan toplantıların hiç birisine Vali Hüseyin YAVUZDEMİR'in başkanlık etmediği, yapılan bütün toplantılara vali yardımcılarının başkanlık ettiği incelenmiştir. (EK:17/1-6)

3- İl Emniyet Komisyonu toplantılarının her ay valinin başkanlığında yapıldığı, kararların birer örneklerinin valilikte olduğu, ancak bu toplantılara ilave olarak yapılan yıkıcı, bölücü, irticai hareketlerin değerlendirildiği toplantılara ilçe kaymakamlarının katıldığı, bu toplantının sekreteryaya hizmetlerinin valilikçe yürütüldüğü ve alınan kararların birer örneğinin katılan kurumlara gönderildiği incelenmiştir.

4- İl Merkezinde meydana gelen asayişe müessir olaylar yıllar itibarıyla aşağıya çıkarılmıştır. (EK:18/1-8)

-2004 yılı içinde il merkezinde meydana gelen:

Asayiş Olayları:

Şahsa Karşı İşlenen Suçlar:

2004 yılı içerisinde il merkezinde şahsa karşı suçlarda 1462 suç işlendiği, 1330 olayın failinin yakalandığı, 88 olayın failinin firar ettiği, 44 olayın faili meçhul kaldığı; 4 adam öldürme olayının failinin bulunduğu, 105 kasten yaralama ve 57 tehdit olayının büyük bir bölümünün aydınlatıldığı;

Mala Karşı İşlenen Suçlar:

2004 yılı içerisinde il merkezinde mala karşı işlenen suçlardan 876 suçun işlendiği, bunlardan 439 olayın failinin yakalandığı, 29 olayın failinin firar ettiği, 408 olayında faili meçhul kaldığı, mala karşı işlenen suçların hırsızlık ve nası ızzar suçlarında yoğunlaştığı;

Yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Narkotik Olaylar:

2004 yılında il merkezinde 20 narkotik olayına el konulmuş bu olaylarla ilgili 44 sanık gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan şüphelilerden 20 si tevkif edilmiş, 23 kişi serbest bırakılmış ve 1 kişi firar etmiştir. Bu olaylarla ilgili olarak 27 kg 758 gr esrar, 2540 adet ekstacy hap, 96 gr eroin, 2 adet esrarlı sigara, 197 adet esrar içiminde kullanılan ince sigara kâğıdı, 55 adet hint keneviri, 2 adet metal kaşık, 3,5 gr tohumu ele geçirilmiştir.

Mali Suçlar:

2004 yılı içerisinde il merkezinde 5 sahtecilik, 12 sahte para olayı, 3 dolandırıcılık, 21 diğer mali suçlar olmak üzere toplam 441 olaya el konduğu, bu olaylarla ilgili olarak 95 şüphelinin göz altına alındığı, 1 şüphelinin tevkif edildiği 91 kişinin serbest bırakıldığı, 3 kişinin de faili firar olarak arandığı kayıtların tetkikinden anlaşılmıştır. Bahse konu bu olaylarda sahtecilikle ilgili 5 adet ticari taşıt kullanma belgesi fotokopisi, 36 adet çeşitli kayıtların tutulduğu defter, 658 paket çay, 2757 adet temizlik malzemesi, 1 adet sağlık kurulu raporu, 2

17/44

adet sahte plaka, 2 adet motorlu araç trafik belgesi, sahte para ile ilgili 4 adet 100 lük ABD doları, 3 adet 20 milyon TL, 280 adet 10 milyon TL dolandırıcılıkla ilgili 2 adet çek defteri, muhtelif evraklar, 1 adet sahte nüfus cüzdanı, 1 adet sicil tasdiknamesi, 10 adet sevk irsaliyesi, diğer mali suçlarla ilgili 34 adet fatura aslı, 15 adet fatura koçanı, 1 adet çek fotokopisi, 2 adet vergi levhası fotokopisi, 1 adet vergi levhası, 2 adet şirket kaşesi, 2 adet bilgisayar cd si, KDV beyannameleri ve tahakkuk fişleri, muhasebe defterleri, taşıma sevk irsaliyeleri 103 adet senet, 37 adet çek, 399 adet haplı sigara, 14 adet pasaport, 2 adet sahte nüfus cüzdanı, 5 adet uçak bileti, 1 adet sahte kredi kartı, 10 oto teyibi, 300 adet radyo, 12 adet cd player, 4826 adet kaçak sigara, 54 kg kıyılmış kaçak tütün ve muhtelif suç delilleri ele geçirilmiştir.

Organize Suçlar:

2004 yılında Trabzon il merkezinde 4 organize suç, 8 münferit silah kaçakçılığı suçu olmak üzere 12 organize suça el konulduğu, bu suçlarla ilgili 45 şüphelinin göz altına alındığı, bunlardan 21 kişinin tevkif edildiği, 21 kişinin serbest bırakıldığı, 3 kişinin de firarda olduğu, bu olaylarla ilgili olarak çeşitli çap ve markalarda 9 adet tabanca, 3 adet av tüfeği, 17 adet şarjör, 496 adet farklı çap ve markada fişek, 1 mermi çekirdeği, 1 adet av bıçağı, 1 adet kelepçe, 1 adet avcı yelegeği, 1 adet silah malzeme kutusu, 9 adet farklı isim ve bedellerde çek, 2 adet çek fotokopisi, 39 adet farklı isim ve bedellerde senet, 1 adet senet fotokopisi, 58 adet banka dekontu, 3 adet hesap cüzdanı, 13 adet alacak-verecek listesi, 2 adet satış sözleşmesi, 2 adet protesto kağıdı, 34 adet çeşitli konularda not tutulmuş kağıt ve kartvizit, 2 adet tapu, 1 adet ekspertiz raporu, kaçakçılık suçlarından 2 adet av tüfeği, 13 adet çeşitli marka ve çaplarda tabanca, 18 adet şarjör, 1274 adet çeşitli marka ve çapta fişek, 300 gr barut, 1 adet deforme mermi çekirdeği ele geçirilmiştir.

Terör Olayları:

2004 yılı içerisinde il merkezinde 1 patlayıcı madde atma, 3 afiş ve yazı asmak üzere toplam 4 olayın meydana geldiği, 1 patlama olayının Mc Donald's olayı olduğu, bu olaylarla ilgili toplam 6 kişinin göz altına alındığı, patlayıcı madde atma olayının failinin tutuklandığı ve mahkum olduğu öğrenilmiştir.

Toplumsal Olaylar:

2004 yılında il merkezinde 8 olaysız toplantı gösteri yürüyüşü, 4 olaysız basın açıklaması yapıldığı, ayrıca bandrolsüz 779 esere el konulduğu öğrenilmiştir.

Trafik Kazaları:

2004 yılında il merkezinde 299 yaralamalı, 1 ölümlü, 1542 de hasarlı trafik kazasının meydana geldiği kayıtların tetkikinden anlaşılmıştır.

2005 Yılı İçinde İl Merkezinde Meydana Gelen:

Asayiş Olayları:

Şahsa Karşı İşlenen Suçlar:

2005 yılında il merkezinde şahsa karşı işlenen suçlardan 1627 suçun işlendiği, bu suçlardan 1505 inin failinin yakalandığı, 31 suçun failinin firarda olduğu ve 91 olayın faili meçhul kaldığı, 6 öldürme olayının tamamının failinin yakalandığı, kasten yaralama ve tehdit olaylarının büyük bir bölümünün faillerinin yakalandığı,



Mala karşı işlenen Suçlar:

2005 yılında il merkezinde mala karşı toplam 1580 suç işlendiği, bunlardan 496 suçun failinin yakalandığı, 72 suçun failinin firar ettiği, 1012 olayında faili meçhul kaldığı, faili meçhul kalan olayların hırsızlık ve mala zarar verme olaylarında yoğunlaştığı; Yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Narkotik Suçları:

2005 yılında İl Merkezinde 27 narkotik suçuna el konulmuş, bu olaylarla ilgili toplam 41 kişi göz altına alınması, göz altına alınan şahıslardan 5 i tevkif edilmiş 35 şüpheli ise serbest bırakılmıştır, 1 kişi de firar etmiştir. El konan 27 olayda 2 kg 189 gr eroin, 3 kg 440 gr esrar, 3 gr 500 mgr kokain, 173 adet kenevir tohumu, 28 kök kenevir bitkisi, 5 adet uyuşturucu nitelikli ckstacy hap, içersinde sıvılaştırılmış eroin, 1 adet şırınga, 12 adet top esrar sarımında kullanılan ince sigara kağıdı ve 1 adet esrarlı sigara ele geçirilmiştir.

Mali Suçlar:

2005 yılında Trabzon İl merkezinde 9 sahtecilik, 16 sahte para, 1 dolandırıcılık ve 30 diğer mali suçlar olmak üzere 56 mali suça el konulmuştur. Bu suçlarla ilgili olarak 83 şüpheli göz altına alınmış, bunlardan 81 kişi serbest bırakılmış ve 2 kişi tevkif edilmiştir. Bu olaylarla ilgili 3 adet sahte çek, 3 adet pasaport, 1 adet sahte ticari taşıt kullanma belgesi, 48 adet sahte fatura, 1 adet şirket kaşesi, şirket faaliyetlerinde kullanılan sahte belge, 1 adet sahte sürücü belgesi, 12 adet 100 YTL, 2 adet 50 YTL, 4 adet 20 YTL, 1 adet 10 YTL, 127 adet 20 Milyon TL, 1 adet 10 Milyon TL, 1684 adet 5 milyon TL, 1 adet 50 EURO, 1 adet 100 EURO, 289 adet 189 USD, 50 adet USD, 11 koçan fatura, 56 koçan ve 26 sayfa perakende satış fişi, 420 paket nargile tütünü, 25 karton sigara, 91 adet kaçak içki, 33 adet kaçak cep telefon, 1 adet gümrük kaçağı mercedes otomobil, 3 adet başkasının kimlik bilgilerine haiz nüfus cüzdanı, 1 adet pasaport, 17442 adet taklit ve patentsiz hazır giyim ürünü, 15,5 kg külçe altın ele geçirilmiştir.

Organize Suçlar:

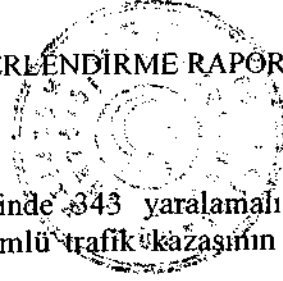
2005 yılı içersinde il merkezinde 1 adet, organize suç ile 11 adet kaçakçılık olayına el konulmuş ve bu olaylarla ilgili 21 kişi göz altına alınmıştır. Göz altına alınan şüphelilerden 8 tanesi tevki edilmiş 13 tanesi de serbest bırakılmıştır. Bu olaylarda 9mm çaplı 1 adet ruhsatsız tabanca, 2 adet şarjör, 90 adet 9 mm çaplı MKE yapımı fişek, farklı şahıs ve iş yerlerinin isimlerinin bulunduğu, alacak verecek miktan bulunan 102 adet adisyon fişi, 16 adet alacak-verecek listesi, 1 adet defter, 12 sayfalık savunma metni, örgüt üyelerinin kendi aralarında yazılmış olan suç içeriği bilgilerinin bulunduğu 9 adet mektup, çeşitli markalarda ve çapta 15 adet tabanca, 14 adet şarjör, farklı çap ve yapımda 91 adet fişek ele geçirilmiştir. Detaylı bilgi ek 8 dedir.

Terör Olayları:

2005 yılı içersinde il merkezinde 1 adet toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılmış, bu olayda yelek şeklinde 3 adet pankart ele geçirilmiş, fail olarak ta 5 kişi gözaltına alınmıştır.

Toplumsal Olaylar:

2005 yılında Trabzon İl merkezinde 21 Fikir Ve Sanat Eserleri Kanununa muhalefet, 9 olaysız gösteri, 1 olaylı basın açıklaması ve 7 olaysız basın açıklaması yapılmıştır. Bu olaylarla ilgili bandrolsüz 194 kitap, 1 video kaset, 7232 cd, pornografik nitelikli olarak ta 132 cd ele geçirilmiştir.



Trafik Kazaları:

2005 yılı içerisinde il merkezinde 343 yaralamalı ve 2037 hasarlı trafik kazasının meydana geldiği, bu yıl içerisinde ölümlü trafik kazasının bulunmadığı kayıtların tetkikinden anlaşılmıştır.

2006 Yılı İçinde İl Merkezinde Meydana Gelen:

Asayiş Olayları:

Şahsa Karşı İşlenen Suçlar:

Öldürme,müessir fiil, genel adap, aile nizamı, şahsi hürriyet, devlet idaresi aleyhine işlenen suçlar ve diğer suçlar olarak tasnif edilen suçlardan 2006 yılında toplam 1727 suç işlendiği, bu suçlarla ilgili 1313 suçun failinin yakalandığı, 250 olayın failinin firar olduğu, 156 olayında faili meçhul kaldığı, 11 kasten adam öldürme olayının tamamının faillerinin tespit edilip yakalandığı ve Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edildiği, en fazla kasten yaralama, darp, meskun mahalde silah atma suçlarının faili meçhul kaldığı,

Mala karşı işlenen suçlar:

Hırsızlık, gasp-yağma, yangın ve diğer suçlar olarak tasnif edilen suçlardan 2006 yılında toplam 1708 suçun işlendiği, bu suçlarla ilgili 438 olayın failinin yakalandığı, 94 olayın failin firar ettiği, 1176 olayında faili meçhul kaldığı, faili meçhul kalan olayların ağırlıklı olarak evden, işyerinden ve otodan hırsızlık, yan kesicilik, dolandırıcılık ve nas-ı ızzar olduğu, Kayıtların tetkikinden anlaşılmıştır.

Narkotik Suçlar:

2006 yılında İl Merkezinde 30 narkotik olayının meydana geldiği, bu olaylarla ilgili toplam 76 sanığın göz altına alındığı, bu sanıklardan 35 inin tevkif edildiği 37 sanığında serbest kaldığı, 4 sanığın da firar ettiği, bu olaylarda toplam 102 kg 392 gr eroin, 3kg 470 gr esrar, 54 kök hint keneviri, 1521 adet ekstacy hap, 345 gr kenevir tohumu, 22 gr kenevir bitkisi, 6 zanacks hap, 11 gr kokain ele geçirilmiştir.

Mali Suçlar:

2006 yılı içerisinde Trabzon da 42 sahtecilik olayına, 27 sahte para olayına, 3 dolandırıcılık olayına ve 20 diğer mali suçlara el konulmuştur. Bu suçlara karışan 187 kişi göz altına alınmış, bunlardan 19 kişi tevkif edilmiş, 157 kişi serbest bırakılmış, 8 kişide firar etmiştir. Bu olaylarla ilgili olarak 13 adet çek, 1 adet 100 USD, 12 adet 100 YTL, 240 adet 20 YTL, 1 adet 200 EURO, 77 adet 50 YTL, 21 adet taklit konfeksiyon ürünü, 40 adet sahte mühürlü araç ruhsatı, 1 adet nüfus cüzdanı talep belgesi 1 adet pasaport, 12260 kg lpg gaz, 1 adet tanker, 524 paket kaçak sigara, 40 şişe içki, 2 adet bilgisayar, 2 adet yazıcı, 99 adet cd, 13 adet disket, 1 adet mühür ve kaşe, 1 adet trafik tescil belgesi, 5 adet sürücü belgesi fotokopisi, 1 adet 10 milyon, 1 adet 20 milyon, 1 adet 20 EURO, 44 adet madeni 1 YTL, 178 adet madeni para, 1 adet kaçak motosiklet, 2 adet sahte nüfus cüzdanı ve fotokopisi 1 adet banka kartı, 89 adet cambiyo senedi, 223 adet taklit konfeksiyon ürünü, 568 adet ayakkabı, 2 adet sahte yeşil reçete, 7 adet EGM logolu hologram, 2 adet mercedes adet oto ve 30 adet çocuk saati ele geçirilmiştir.

Organize Suçlar:

2006 yılı içerisinde il merkezinde 8 organize suç ile 16 silah kaçakçılığına el konulmuştur. Bu olaylarla ilgili olarak 114 kişi göz altına alınmış, 64 şüpheli tevkif edilmiş, 45 kişi serbest bırakılmış, 5 kişide firar etmiştir. Bu olaylarda 44 adet ruhsatsız tabanca, 1 adet kuru sıkı tabanca, 45 adet şarjör, 4 adet G3 tüfek mermisi, 1441 adet dolu fişek, 1 adet el telsizi, 1 adet kütüklük, 2 adet batarya, 2 adet muşta, 10 adet şarj cihazı, 1 adet pompalı tüfek, 15 adet kuru sıkı

tabanca fişeği, 8 adet boş kovan, 2 adet mermi çekirdeği, 2 adet mermi çekirdeği gömleği ve 3 adet növe parçası ele geçirilmiştir.

Terör Olayları:

2006 yılında il merkezinde 1 adet patlayıcı atma olayı meydana gelmiş ve faili meçhul kalmıştır. Bu konu ile ilgili detaylı bilgi dosya içersindedir. (MHP binasına bomba atılması olayı)

Toplumsal Olaylar:

2006 yılında il merkezinde 24 fikir ve sanat eserleri kanununa muhalefet, 1 Sinema Ve Video Eserlerin Kanuna muhalefet, 6 pornografik içerikli materyallere ilişkin olaylara el konulmuş, ayrıca 18 olaysız toplantı gösteri yürüyüşü, 1 olaylı basın açıklaması ve 31 olaysız basın açıklaması yapılmıştır.

Trafik Kazaları:

2006 yılında Trabzon İl merkezinde 4 ölümlü, 416 yaralı ve 2699 hasarlı trafik kazası meydana gelmiştir. 2004 ve 2005 yıllarına nazaran ölümlü trafik kazasının daha fazla olduğu görülmüştür.

5- İlin asayiş durumu ve Vali Hüseyin YAVUZDEMİR dönemindeki asayiş olayları polis ve jandarma bölgesi olarak ayrı ayrı incelenerek aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:


Jandarma bölgesi:

- İl genelinde Jandarma sorumluluk bölgesinde meydana gelen asayiş olayları ile ilgili bilgiler aşağıda gösterilmektedir. (EK:19/1-3)

OLAYLAR	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM	SUÇ ORANI
TERÖR-İDEOLOJİK OLAYLAR	0	1	2	0	3	0.05%
ASAYİŞ	Şahsa Karşı	1084	1095	48	2542	41.82%
	Mala Karşı	246	648	613	1545	25.42%
KAÇAKÇILIK-ORGANİZE SUÇLAR	25	85	95	7	212	3.49%
TRAFİK	160	647	898	71	1776	29.22%
TOPLAM	746	2465	2703	164	6078	100.00%
YILLARA GÖRE ORAN	12.27%	40.56%	44.47%	2.70%	100.00%	

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; incelenen dönemde Jandarma bölgesinde toplam (6078) asayiş olayının olduğu, meydana gelen olaylar içerisinde %41 oranı ile şahsa karşı işlenen suçların başı çektiği, mala karşı işlenen suçların da %25 oranı ile meydana gelen olaylar arasında önemli yer tuttuğu, bu dönemde %3.49 kaçakçılık, %29 trafik ve %0.05 terör suçunun işlendiği,

Yıllar itibariyle bir kıyaslama yapıldığında, en fazla suç olayının %44.47 ile 2006 yılında görüldüğü, 2004 yılı ile kıyaslandığında bu yıl adeta suç olaylarında patlama yaşandığı, genel olarak suç olaylarında artış eğilimi olduğu görülmektedir.


21/44

— Meydana gelen olayların aydınlatma oranları aşağıya çıkartılmıştır.

OLAYLAR	OLAY MİKTARI	AYDINLATILAN OLAY	SORUŞ.DEVAM. EDEN OLAY	FAİLİ MEÇHUL OLAY	BAŞARI ORANI	
TERÖR-İDEOLOJİK OLAYLAR	3	3	0	0	100.00%	
ASAYİŞ	Şahsa Karşı	2542	2534	0	8	99.69%
	Mala Karşı	1545	1396	0	149	90.36%
KAÇAKÇILIK-ORGANİZE SUÇLAR	212	212	0	0	100.00%	
TRAFİK	1776	1776	0	0	0.00%	
TOPLAM	6078	5921	0	157	97.42%	

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; incelenen dönemde meydana gelen toplam (6078) suç olayının (5921)'inin aydınlatıldığı, (0) olayın soruşturmasının devam ettiği, (157) olayın faili meçhul olarak kaldığı, olayların genel olarak aydınlatma oranının ortalama (%97.42) oranında gerçekleştiği, terör, kaçakçılık, trafik ve şahsa karşı işlenen suçlarda olayların aydınlatma oranı %100 iken, mala karşı işlenen suçlarda aynı başarının yakalanamadığı görülmektedir.

—Jandarma sorumluluk bölgesinde ele geçirilen sanıklarla ilgili veriler aşağıya çıkartılmıştır.

SANIK DURUMU	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Olay Miktarı	746	2465	2703	164	6078
Sanık Miktarı	897	2624	2931	93	6545
Yakalanan Sanık Miktarı	895	2619	2924	91	6529
Tutuklanan Sanık Miktarı	2	44	39	2	87
Serbest Bırakılan Sanık Miktarı	893	2575	2885	90	6443
Faili Belli Takipte Sanık Miktarı	2	5	7	1	15
Başarı Oranı (Yakalanan Toplam Sanık)	99.78%	99.81%	99.76%	97.85%	99.76%

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; incelenen dönemde toplam (6545) sanıktan (6529)'unun yakalandığı, sanıkların yakalanma oranının ortalama (%99.76) gibi yüksek bir oranda gerçekleştiği, yakalanan sanıklardan (87)'sinin tutuklandığı, (15) sanığında takipte olduğu anlaşılmıştır.

—Jandarma sorumluluk bölgesinde ele geçirilen suç aletleriyle ilgili veriler aşağıya çıkartılmıştır.

SUÇ ALETLERİ	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Tabanca	5	14	19	6	44
Av Tüfeği	23	50	42	1	116
Tabanca Fişegi	98	376	426	105	1005
Av Tüfeği Fişegi	149	311	489	3	952
Kesici-Delici Alet	21	38	19	2	80
TOPLAM	296	789	995	117	2197

[Signature]
22/44

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, toplam (2197) suç aletinin ele geçirildiği, en fazla suç aletinin ele geçirildiği yılın 2006 yılı olduğu, artan suç olaylarına paralel bir şekilde ele geçen suç aletlerinin sayısında da artış olduğu anlaşılmıştır.

— İl Jandarma Komutanlığı ve bağlı birimlerinin gerçekleştirdikleri devriye hizmetlerine ilişkin bilgiler aşağıya çıkartılmıştır.

DEVRIYE HİZMETLERİ	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Önleyici Kolluk	1499	4986	4803	398	11686
Yol Emniyet ve Kontrol Devriyesi	156	522	538	44	1260
Adli Devriye	725	1789	1850	149	4513
İdari Hizmet Devriyesi	203	548	601	47	1399
Özel Görev Devriyesi	0	0	0	0	0
Koruma ve Sevk Devriyesi	98	335	356	29	818
TOPLAM DEVRIYE	2681	8180	8148	667	19676
Devriyelerin Görev Esnasında El Koyduğu Olay Sayısı	53	198	203	16	470
Başarı Oranı	8%	16%	19%	9%	19%
Devriyelerin Görev Sırasında Yakaladığı Sanık Sayısı	105	379	391	32	907
BAŞARI DURUMU	16%	20%	22%	27%	21%

Veriler incelendiğinde; toplam (19676) devriye hizmetinin yürütüldüğü, devriye hizmetlerine son yıllarda daha çok önem verilmeye başlandığı, bu artışla beraber devriyelerin etkinliğinin artmaya başladığı, yürütülen devriye hizmetleri içerisinde önleyici kolluk devriyesinin ağırlık kazandığı görülmektedir.

Devriyelerin görev esnasında el koyduğu olay sayısının (470), yakaladığı sanık sayısının (907) olduğu, devriyelerin görev esnasında el koyduğu olay konusunda başarı oranının ortalama %19, yakaladığı sanık konusunda başarı oranının da %21 olarak gerçekleştiği, bu haliyle standartlara ulaştığı (Genel Komutanlık standardı %15-20) anlaşılmıştır. Mülki görevlerin icrasında ve suçların önlenmesinde devriye hizmetlerinin önemi açık olduğundan, İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığının 12.11.1998 tarihli ve (329937) sayılı Devriye Yönergesi (JGY:27-3) hükümlerine uygun olarak devriye hizmetlerinin yürütülmesine devam edilmeli, bu kapsamda devriyelerin başarı standardının artırılması için daha fazla gayret gösterilmesi gerekmektedir.

— Değerlendirmeye tabi dönemde yapılan kod uygulamaları aşağıda gösterilmektedir.

KOD UYGULAMALARI	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Uygulama Miktarı	14	55	46	4	119
Yakalama Müzekkeresi	3	9	12	4	28
Gıyabi Tevkif Müzekkeresi	1	4	6	0	11
Hapsen Tazyik Müzekkeresi	0	1	3	0	4
Yoklama Kaçağı	42	148	172	23	385

Bakaya	33	74	68	15	190
Askeri Fırar	1	5	4	0	10
Cezaevi Fırarisi	0	0	0	0	0
Trafik Suç Tutanağı	1	11	9	0	21
İşlem Yapılan Umuma Açık Yer	1	3	2	0	6
Ele Geçirilen Silah	1	1	3	1	6
Ele Geçirilen Mühimmat	11	9	17	7	44

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; toplam (119) kod uygulamasının yapıldığı, en fazla uygulamanın 2005 yılında gerçekleştirildiği, daha sonraki 2006 yılında olay sayısında artışların zirveye çıktığı dönemde uygulama miktarının azaldığı, kod uygulamaları esnasında (575)'i askeri suçlu olmak üzere toplam (628) aranan kişinin ele geçirildiği, bu uygulamalar sırasında (6) silah yakalandığı anlaşılmış olup, kod uygulamalarına daha fazla önem verilmesi ve bu konuda İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığının 23. 05. 2002 tarih ve (178 826) sayılı kod uygulamaları konulu emri göz önünde bulundurulması gerektiği düşünülmektedir.

—Jandarma Trafik Timlerinin faaliyetleri ile Jandarma sorumluluk bölgesinde meydana gelen kazalarla ilgili veriler aşağıda gösterildiği gibidir.

TRAFİK İCRAATLARI	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Ölümlü	3	16	10	1	30
Yaralanmalı	42	176	249	11	478
Maddi hasarlı	115	455	639	56	1265
Toplam	160	647	898	71	1776
Ölü Sayısı	3	19	12	1	35
Yaralı Sayısı	117	410	499	15	1041
Maddi Hasar Miktarı	380,340	1,507,490	2,113,182	145,930	4,146,942
Kontrol Edilen Araç Miktarı	48,044	118,870	155,417	11,620	333,951
Ceza Yazılan Sürücü Sayısı	1110	2193	2930	222	6455
Ceza Miktarı	65700,6	148,629	215,363	17,782	447,474.6
Mah.Sevk	57	133	169	11	370
Geri Alınan Sürücü Belgesi	0	0	14	3	17
Trafikten Men Edilen Araç Sayısı	52	254	419	19	744

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; teftişe tabi dönemde toplam (1776) trafik kazası meydana geldiği, meydana gelen kazalardan (1265)'inin maddi hasarlı, (478)'inin yaralanmalı ve (30)'unun ölümlü kaza olduğu, bu kazalarda (35) vatandaşın hayatını kaybettiği, (1041) vatandaşın yaralandığı ve 4.146.942 YTL maddi hasar olduğu,

Yıllar itibariyle karşılaştırıldığında, kazalarda genel olarak artış görüldüğü, özellikle 2006 yılındaki artışın dikkat çekici olduğu incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığının 01. 03. 2004 tarih ve 72251 sayılı "Trafik Hizmetlerinin Yürütülmesi" konulu emrinin 11. maddesinin f bendinde; "Trafik hizmetlerinin başarısı; kontrol edilen veya ceza kesilen sürücü sayısı olarak görülmeyecek, sorumluluk sahasında meydana gelen kaza, ölü ve yaralı sayılarının bir önceki yılın aynı dönemine göre artış ve azalışına göre değerlendirilecektir." Denilmektedir. Yıllar itibariyle Jandarma sorumluluk sahasında gerek kaza sayısında gerekse kazalarda yaralı

sayısında artış olduğu ayrıca maddi hasarlı kazaların maliyetinde artış seyri olduğu görülmektedir. Bu durumda trafik kazalarında azalma sağlanamadığına göre elde edilen bir başarıdan da söz edilemez.

Polis bölgesi:

— İl genelinde polis sorumluluk bölgesinde meydana gelen olaylarla ilgili bilgiler aşağıda gösterilmektedir. (EK:20/1-3)

OLAYLAR	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM	SUÇ ORANI	
TERÖR-İDEOLOJİK OLAYLAR	1	2	2	0	5	0.02%	
ASAYİŞ	Şahsa Karşı	662	2563	2795	208	6228	28.84%
	Mala Karşı	451	2428	2163	131	5173	23.96%
KAÇAKÇILIK-ORGANİZE SUÇLAR	24	100	147	14	285	1.32%	
TRAFİK	725	3813	5007	357	9902	45.86%	
TOPLAM	1863	8906	10114	710	21593	100.00%	
YILLARA GÖRE ORAN	8.63%	41.24%	46.84%	3.29%	100.00%		

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; incelenen dönemde polis bölgesinde toplam (21.593) asayiş olayının gerçekleştiği, meydana gelen olaylar içerisinde %45 oranı ile trafik suçlarının önemli bir yer tuttuğu, şahsa karşı işlenen suçların oranının %28.84, mala karşı işlenen suçların ise %23.96, terör ve kaçakçılık suçlarının da %0.02'lik bir oranda bulunduğu,

Yıllar itibariyle bir kıyaslama yapıldığında, en fazla suç olayının %46.84 ile 2006 yılında görüldüğü, yine 2006 yılında özellikle şahsa karşı işlenen suçlar ile trafik suçlarının sayısında en rakama ulaştığı anlaşılmıştır.

— Meydana gelen olayların aydınlatma oranları aşağıya çıkartılmıştır.

OLAYLAR	OLAY MİKTARI	AYDINLATILAN OLAY	SORUŞ.DEVAM. EDEN OLAY	FAİLİ MEÇHUL OLAY	BAŞARI ORANI	
TERÖR-İDEOLOJİK OLAYLAR	5	4	0	1	80.00%	
ASAYİŞ	Şahsa Karşı	6228	5644	0	584	90.62%
	Mala Karşı	5173	1896	0	3277	36.65%
KAÇAKÇILIK-ORGANİZE SUÇLAR	285	279	0	6	97.89%	
TRAFİK	5364	5364	0	0	100%	
TOPLAM	11691	7823	0	3868	66.91%	

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; meydana gelen (trafik suçları hariç) toplam (11691) suç olayının (7823)'ünün aydınlatıldığı, (3868) olayın faili meçhul olarak kaldığı, olayların genel olarak aydınlatma oranının ortalama (%66.91) gibi bir oranda gerçekleştiği, kaçakçılık ve şahsa karşı işlenen suçlarda olayların aydınlatma oranı yüksek çıkarken, mala karşı işlenen suçlarda aynı başarının yakalanamadığı görülmektedir.



—Polis sorumluluk bölgesinde ele geçirilen sanıklarla ilgili veriler aşağıya çıkartılmıştır.

SANIK DURUMU	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Olay Miktarı	1100	5091	5105	353	11649
Sanık Miktarı	733	4400	5306	402	10841
Yakalanan Sanık Miktarı	730	4007	4537	345	9619
Tutuklanan Sanık Miktarı	0	0	0	0	0
Serbest Bırakılan Sanık Miktarı	0	0	0	0	0
Faili Belli Takipte Sanık Miktarı	61	275	464	35	835
Başarı Oranı (Yakalanan Sanık-Toplam Sanık)	99.59%	91.07%	85.51%	85.82%	88.73%

Yukarıdaki tablolar incelendiğinde; toplam (10841) sanıktan (9619)'unun yakalandığı, sanıkların yakalanma oranının (%88) gibi bir oranda gerçekleştiği, (85) sanığın da takipte olduğu anlaşılmıştır.

Polis sorumluluk bölgesinde ele geçirilen suç aletleriyle ilgili veriler aşağıya çıkartılmıştır.

SUÇ ALETLERİ	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Tabanca	10	163	122	26	321
Kesici-Delici Alet	0	74	25	4	103
Diğer	0	397	2	48	447
TOPLAM	10	634	149	78	871

Yukarıdaki tablo incelendiğinde, toplam (871) suç aletinin ele geçirildiği, en fazla suç aletinin ele geçirildiği yılın 2005 yılı olduğu, 2006 yılında ise ele geçen suç aleti sayısında çok büyük bir düşüş olduğu anlaşılmıştır.

—İl Emniyet Müdürlüğü ve bağlı birimlerinin gerçekleştirdikleri devriye hizmetlerine ilişkin bilgiler aşağıya çıkartılmıştır.

DEVRIYE HİZMETLERİ	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Önleyici Kolluk	16	18	29	30	93
Yol Emniyet ve Kontrol Devriyesi	0	0	0	0	0
Adli Devriye	0	0	0	0	0
İdari Hizmet Devriyesi	0	0	0	0	0
Özel Görev Devriyesi	0	0	0	0	0
Koruma ve Sevk Devriyesi	0	0	0	0	0
TOPLAM DEVRIYE	16	18	29	30	93
Devriyelerin Görev Esnasında El Koyduğu Olay Sayısı	0	272	417	65	754
Başarı Oranı	-	-	-	-	-
Devriyelerin Görev Sırasında Yakaladığı Sanık Sayısı	0	417	589	83	1089
BAŞARI DURUMU	-	-	-	-	-

Veriler incelendiğinde; teftişe tabi dönemde toplam (93) devriye hizmetinin yürütüldüğü, yürütülen devriye hizmetlerinin tamamıyla önleyici kolluk devriyesinin şeklinde gerçekleştiği, ancak devriye hizmetlerine yeterince önem verilmediği, bu haliyle devriye hizmetlerinin görülmesinin de yeterince başarı sağlanamadığı devriyelerin etkili olamadığı anlaşılmıştır.

— Değerlendirmeye tabi dönemde yapılan kod uygulamaları aşağıda gösterilmektedir.

KOD UYGULAMALARI	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Uygulama Miktarı (Asayiş)	1	37	15	0	53
Yakalama Müzekkeresi	0	0	0	0	0
Giyabi Tevkif Müzekkeresi	0	0	0	0	0
Hapsen Tazyik Müzekkeresi	0	0	0	0	0
Yoklama Kaçağı	147	123	136	6	412
Bakaya	53	37	52	33	175
Askeri Fırar	28	12	15	0	55
Cezaevi Fırarisi	0	0	0	0	0
Trafik Suç Tutanağı	0	0	0	0	0
İşlem Yapılan Umuma Açık Yer	13	22	183	0	218
Ele Geçirilen Silah	0	28	35	6	69
Ele Geçirilen Mühimmat	0	160	676	47	883

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; toplam (53) kod uygulamasının yapıldığı, kod uygulamaları esnasında (642)'si askeri suçlunun yakalandığı, bu uygulamalar sırasında hiç trafik suç tutanağı düzenlenmediği ve (218) işyerine işlem yapıldığı anlaşılmış olup, kod uygulamalarına daha fazla önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

—Polis trafik ekiplerinin faaliyetleri ile polis sorumluluk bölgesinde meydana gelen kazalarla ilgili veriler aşağıda gösterildiği gibidir.

TRAFİK İCRAATLARI	09.09.2004	2005	2006	26.01.2007	TOPLAM
Ölümlü trafik kazası	0	22	24	0	46
Yaralamalı trafik kazası	65	636	773	63	1537
Maddi hasarlı trafik kazası	660	3155	4210	294	8319
Toplam trafik kazası	725	3813	5007	357	9902
Ölü Sayısı	0	32	31	0	63
Yaralı Sayısı	93	1181	1427	123	2824
Maddi Hasar Toplamı (YTL.)	748,110	6,776,608	10,049,690	678,410	18,252,818
Kontrol Edilen Araç Sayısı	67,116	264,042	214,307	12,358	557,823
Ceza Yazılan Sürücü Sayısı	2718	9648	1121	942	14429
Ceza Miktarı	227350	896.831	898.542	92.381	2,115,104.0
Mah. Sevk Edilen Sürücü Sayısı	131	340	452	52	975
El Konulan Sürücü Belgesi Sayısı	123	397	322	43	885
Trafikten Men Edilen Araç Sayısı	336	867	2763	411	4377

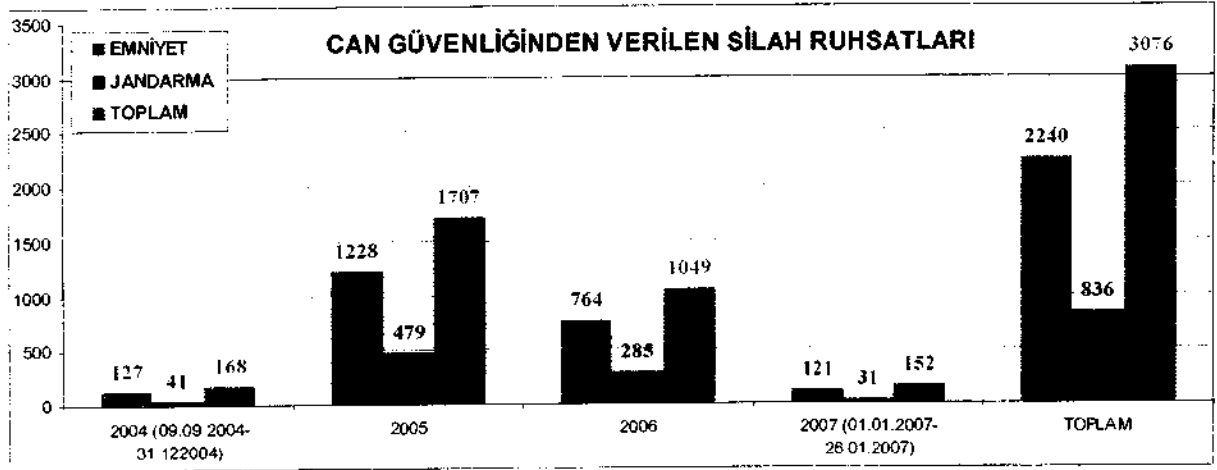
Yukarıdaki tablo incelendiğinde; toplam (9902) trafik kazası meydana geldiği, meydana gelen kazalardan (8319)'unun maddi hasarlı, (1537)'sinin yaralamalı ve (46)'sının ölümlü kaza olduğu, bu kazalarda (63) vatandaşın hayatını kaybettiği, (2824) vatandaşın yaralandığı ve 18.252.818 YTL maddi hasar oluştuğu,



Yıllar itibariyle karşılaştırıldığında, kazalarda genel olarak artış görüldüğü, özellikle 2006 yılındaki artışın dikkat çekici olduğu trafik ekiplerince kontrol edilen araç miktarının arttığı, 2005 yılında en yüksek sayıya ulaştığı ve daha sonra düşüş trendine girdiği, aynı durumun ceza yazılan sürücü sayısı ile el konulan sürücü belgesi sayısında da söz konusu olduğu görülmektedir. Trafik kazalarına karşı etkin bir mücadele yapılamadığı görülmektedir.

6- Değerlendirme Raporunun yazıldığı tarihte ise "can güvenliği" sebebiyle İl Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR tarafından verilen ruhsat sayıları ve bu sayıların yıllar itibariyle karşılaştırmasını gösteren grafikler aşağıdaki şekildedir. (EK:21)

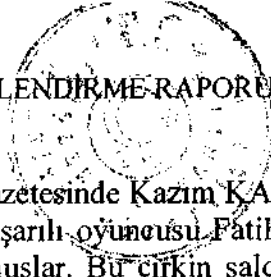
CAN GÜVENLİĞİNDEN VERİLEN SİLAH RUHSATLARI (09.09.2004 – 26.01.2007 tarihleri arası)			
YILLAR	EMNİYET	JANDARMA	TOPLAM
2004	127	41	168
2005	1228	479	1707
2006	764	285	1049
2007	121	31	152
TOPLAM	2240	836	3076



Yukarıdaki tablolardan ve Mülkiye Müfettişlerinin verdiği raporlardaki verilerden Trabzon İlinde can güvenliğinden silah ruhsatı verilmesinde Vali Hüseyin Yavuzdemir'in gelişle büyük bir artış olduğu, 2004 yılında 168 olan toplam sayı 2005 yılında verilen ruhsat 1707'ye ulaşmakta ve bu bir önceki yıldan %1016 gibi çok yüksek oranda bir artışı, 2006 yılında ise verilen ruhsatın 1049 olduğu ve bu sayınının 2004 yılına oranlandığında oran olarak %624'lük bir artışı ifade ettiği görülmektedir. Trabzon ilinde meydana gelen asayiş olaylarının da en yoğun olduğu yıllar ise 2005 ve 2006 yılı olduğu yukarıdaki tablolardan da anlaşılacaktır. Bir yandan olaylar hızla olmakta diğer yandan da vatandaşa can güvenliğinden silah verilmektedir.

Vali Hüseyin YAVUZDEMİR döneminde can güvenliğinden verilen toplam ruhsatın ise 3076 olduğu ve bu rakamında toplam silah ruhsatının (4150) %74.12'si olduğu incelenmiştir. Bir diğer deyişle her 4 can güvenliğinden silah taşıma ruhsatından 3'ünü Vali Hüseyin YAVUZDEMİR'in verdiği incelenmiştir.

[Signature]
28/44



4- 03 Şubat 2006 tarihli Sabah Gazetesinde Kazım KANAT'ın "Bu bir imdat çılgılığı" adı altında Trabzonspor ve Milli takımın başarılı oyuncusu Fatih TEKKE ölümden döndü. Bütün sülalesi perişan hepsi yakın koruma olmuşlar. Bu çirkin saldırıdan dolayı kulüp başkanı Nuri ALBAYRAK, Milli Takım teknik direktörü Fatih Terim ve Sayın Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN ve Futbol Federasyonu Başkanı Haluk ULUSOY'a seslenerek lütfen Fatih'e sahip çıkın şeklinde haberler çıktı, (EK:25)

5- 03 Şubat 2006 tarihli Hürriyet Gazetesi "Trabzon'da senaryo çok, ama delil yok." Aynı gece Liman Restoran, Gökteniz KARADENİZ'in eşi Serra KARADENİZ'in giyim mağazası otomobili, Fatih TEKKE ve eşinin park halindeki araçları kurşunlanmış. Yine aynı silahla Arsin İlçesine bağlı Yeşilyalı beldesinde Müjdat ÜÇÜNCÜ kurşunlanarak öldürüldü. Futbolcu ve ailelerine kulüp arkadaşlarından destek geldi. Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'den yakın koruma istendi. Olayla ilgili Hakan Süleyman adlı şahıs gözaltına alındığı, (EK:26/1-2)

6- 05 Şubat 2006 tarihli İnternet Haber sitesinde "Fatih'i ayağından vurdular" haberinde Gökdeniz KARADENİZ'in bahis skandalı ile sarsılması, Fatih TEKKE ve Gökdeniz KARADENİZ'in haraç çetesi tarafından tehdit edilerek para istenmesi, gözdağı vermek için futbolcuların ve eşlerinin araçları ve işyerinin kurşunlanması olaylarından öncesinin de olduğu anlaşıldı. Kulüp yönetiminin bu olayı gizli tutma kararı alması daha sonra bir fiyasko olarak ortaya çıktığı, (EK:27)

7- 07 Şubat 2006 tarihli Sabah Gazetesinde Erdal Şafak "Trabzon Fotoğrafi" başlıklı yazısında; Tutucu, içe kapanık topluma, yurt dışından gelen ya da getirilen yüzlerce hayat kadını salarak sosyal dokuyu çürütün. On binlerce işsiz genci baba harçlığı ya da çete maaşı ikilemi arasında bırakın. Eh, bir de ruhsatlı-ruhsatsız silahlanmaya göz yumun. İşte size "Trabzon'da neler oluyor" sorusunun yanıtı. Milli futbolcular Fatih TEKKE ve Gökdeniz KARADENİZ'in araçlarının kurşunlanmasından sonra Trabzon Yerel Basını "Yeter Artık" başlığıyla ortak bir bildiri yayınlamıştır. Trabzon, terörün, şiddetin, cinayet ve silahlı saldırıların neredeyse her gün yaşandığı bir yere dönüştü. Gün geçmiyor ki, silahlı saldırı, cinayet olmasın. Güvenlik güçleri toplum için büyük tehdit oluşturmaya başlayan çetelerle mücadelede daha etkin hareket etmeli. Suçlara ve suç örgütlerine karşı herkes cesur olmalı... Trabzon Devlet Tiyatrosunda sahnelenen "Şiddet Market" adlı oyunun gerçek yaşamı yansıttığı görülüyor... şeklinde yazdığı, (EK:28)

8- 13 Şubat 2006 Sabah Gazetesinde "Trabzon Valisi 'dava' peşinde sürmanşeti geçmiştir. Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR iddiaların asılsız olduğunu söyleyerek kesinlikle öyle bir olay yok. Varsa ispat etsin. Zaten ben gazetenize de ve Hıncal ULUÇ'a dava açtım. Bunlar bir iftiradır. Gökdeniz KARADENİZ'in Akçaabat Sebatspor başkanı Veli SEZGİN'i vurdurulmasıyla ilgili konuyu konuşmak istemediği belirtti. Olmayan bir konuyu açtığınız için gazetenizi dava ettim. Şeklinde haberin çıktığı, (EK:29/1-2)

9- 09.09.2006 tarihli Türksesi gazetesi; "Trabzon şokta!" Ankara'da oynanan Türkiye-İsrail Avrupa Ümitler Şampiyonası maçı Trabzon'da güvenlik gerekçesiyle oynatılmaması üzüntü yarattı. Kararı ben verdim. Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR önceki gün Ankara'da oynanan Türkiye-İsrail Avrupa Ümitler Şampiyonası maçının Trabzon'da yapılmaması yönündeki kararın o günün şartları doğrultusunda kendisi tarafından verildiğini söyledi. Bugünün şartları değiştiğini ve tansiyonun düştüğünü kaydeden Hüseyin YAVUZDEMİR, böylesi bir maçın artık Trabzon'da yapılması yönünde bir sakıncanın bulunmadığını sözlerine eklediği, (EK:30)

10-Ulaş ÖZDEMİR 01.10.2006 tarihli Güne Bakış Gazetesinde "Sel Gider, Kum Kalır" başlıklı makalede Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in; (EK:31)

"Benim ilk kararnamede gideceğimi söyleyenler şimdi utansın. Ben Trabzon'a gece gündüz hizmet yapmaya devam edeceğim. Şu an tek amacım Trabzon'a hizmet etmek." Şeklinde İlk Haber gazetesine verdiği demeç üzerine yazılan bu makale yazıldığı ve bu makalede;

"Benim böyle bir derdim varmış gibi Sayın Yavuzdemir'in bu şekilde değerlendirmeler yaparak şahsımla yarış haline girmesini anlayamadım. Devleti temsil eden bürokrat bu şekilde davranmaz ve konuşmaz. Hem bu diyardan gitmek isteyen Sayın Vali'nin kendisidir. TAYAD olayları, MHP'ye ses bombası atılması, PKK'nın Trabzon'a inmesi ve son olarak rahip cinayetinin yaşanmasının ardından, "Şu olaylar sakinleşsin, gideceğim. Allah bu şehirde Valilik yapana kolaylık versin" diyen Yavuzdemir'dir.

Rahmetli İsmet Gürbüz Civelek'ten sonra Trabzon'a gelen valilerde çok büyük şanssızlıklar yaşadık. Bu valiler, Trabzon'un ağırlığını kaldıramadı. Ama hiçbirisi kendini bu kadar siyasi olarak ön plana çıkartmadı, "Ben hükümetin Valisiyim, hükümetin Trabzon'daki programını uygulamakla görevliyim" demedi. Sayın Vali, Başbakan'ın Trabzon'da partilileriyle yapacağı bayramlaşma törenine katılacak kadar kendini siyasi gördü. Özel İdare Genel Sekreteri atamasında bile, siyaset yaptığını ayan beyan gösterdi. Yıllardır Trabzon Belediyesi'nde gerçekleştirilen bayramlaşmayı yerin darlığını bahane göstererek, Trabzon Lisesi'ne aldırıldı. Maçka'da CHP'li Belediye Başkanı'nı sözde refüze ederek işadamıyla festival düzenlemeye kadar işi götürdü. Festivalin ikincisini bu yıl yapma gereği bile duymadı, siyasi davrandığını ortaya koydu. Trabzon Belediyesi'nin düzenlediği festivale katılmadı, "O benim festivalime gelmedi ki, ben de onun festivaline katılayım" diyecek kadar anlamsız hareket etti." Şeklinde makale yazdığı incelenmiştir.

E- BİLGİNE BAŞVURULAN KİŞİLERİN KANAATLERİ:

1. Bölge İdaresi Mahkemesi Başkanı Nakiddin BUĞDAY, 20 Şubat 2007 tarihinde makamında yapılan mülakatta;

Vali Hüseyin YAVUZDEMİR ile olan ilişkimiz resmi idi. Bayram ve törenlerde karşılaşıyoruz. Vali Bey geldiğinde biz "hoş geldin" ziyaretine gittik, O da bize iade-i ziyarete bulundu.

İdareden kaynaklanıp bize intikal eden Vali Bey'in işlemlerine ait ihtilaf sayısı 3-5'i geçmez. Devlet adamlığı anlamında her hangi bir sıkıntısı yoktur. Vali Beyle ilgili sıkıntı bize geleceği için bize karşı resmi duruşu vardı.

Bu olaylar 17 yaşındaki çocukların yapacağı işler değildir. Belki güvenlik birimleri daha yakın takip etselerdi önleyebilirlerdi. Potansiyel suçlu çocuk sayısı mahduttur, 15-20'yi geçmez. Bunları izlemek gerekir ve tedbirleri zamanında almak gerekir. Tedbirler alınıp olaylar önlenmeyince faturayı sonra toplum olarak hepimiz ödüyoruz, kent olarak hepimiz yara aldık.

Mülki idare âmirinin 1. öncelikli işi asayiş ve güvenliği sağlamasıdır. Ekonomi ve kalkınma daha sonra gelir. Asayiş ve güvenlik konusunda uzun vadeli ve öngörülü hareket edilmelidir. Bu olay sadece Trabzon'u değil, tüm Türkiye'yi ve dünyayı etkiledi. Bunun önüne geçmek ancak ve ancak öngörülü olmakla mümkündür. Çağın gereklerine uygun şekilde herkes görevine sahip çıkmalıdır. Nasıl biz değişen mevzuata ve AB sürecine ayak uydurmak için

“insan hakları”, “makul yargılama süreci” gibi kavramlara göre yargılama yapıyor isek, güvenlik güçleri de aynı şekilde kendisini ve güvenlik anlayışını çağın gereklerine uydurmak zorundadır.

Trabzon'un özel olarak seçilmiş bir yer olduğunu düşünmüyorum. Sadece potansiyeli olan kişilerin denetim ve gözetim altında bulundurulmadığını düşünüyorum. Belki genel olarak Karadeniz insanının yapısı etkilidir. Trabzon insanı da çabuk kızan ve canı tez yapıdadır. Ben yeni gelen arkadaşlara o yüzden “gelen vatandaşa 5 dakika tahammül edin” diye kendinize söz verin. Vatandaşa 5 dakika dayanırsanız gerisi kolaydır, diyorum.

Ayrıca Karadeniz Teknik Üniversitesinde ülkenin değişik yerlerinden, değişik kültürlerden gelmiş yaşları 18-25 olan 30.000 kişinin bulunması ayrı bir faktördür. Trabzon'un nüfusu 200.000 ise üniversiteli olan gençleri bu nüfusun kaldırması zordur.

Burası caddesi olmayan şehirdir. İnsanlar hapsedilmiş gibidir. Maraş Caddesi haricinde burada cadde yoktur. Burada insanlar 1 km. çaplı çember içinde yaşar. Bir açıdan baktığımızda kontrol yönüyle belki bu avantaj gibi de gelebilir ancak insanların rahatlayabileceği ferahlık duyabileceği bir yapılaşma söz konusu değildir. Kentin sosyolojik ve topoğrafik yapısını gözlemleyecek “basiretli idarecilere” ihtiyaç vardır.

Bir diğer husus da özellikle gençlerin sürekli gittiği internetcafelerin de iyi bir şekilde denetlenmesi gerekir. Bu hepimizin ortak sorunudur. Bu ülkemizin sorunudur. Bu olay ABD Temsilciler Meclisine ve Senato'suna gidiyorsa bu hepimizin sorunudur. Bu sorumluluk bilinci ile hareket etmemiz gerekir.

2. Trabzon Belediye Başkanı Volkan CANALIOĞLU ile 23.02.2007 tarihinde yapılan görüşmede;

Ben Trabzon kaynaklı olaylarda güvenlik güçlerinin zafiyetinin olduğunu sanmıyorum. Ancak İçişleri Bakanının Trabzon'da 2006 yılında Rahip Santoro cinayetinden sonra bir toplantı yaptığını ve burada bir takım kararlar alındığı ve bu kararlardan ne kadarının uygulandığını merak ediyorum. Bu kararlar ne derece uygulandı?

Vali Hüseyin Yavuzdemir bir halk adamıydı, herkesle beraberdi. Yalnız devletin valisi değil hükümetin Valisi olarak çalıştığı şeklinde basında haberler çıktı. Güne Bakış gazetesinde Ulaş ÖZDEMİR bu konuda oldukça fazla yazı yazdı. Hatta kendisine AK Parti İl başkanı sıfatını basın vermişti. Ama bizim ilişkilerimiz dostane ve sıcaktı. Trabzon insanı da zaten öyle insanı sever.

Vali Bey'i hükümet atadığı için AKP il ve ilçe başkanlarının isteklerine karşı biraz daha olumlu idi. Buradaki basın hem 6 TV kanalı hem de 5 radyo çok hassas olup objektif olmaya gayret eder. Genel olarak durum bu şekildedir.

3. Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim ÖZEN, 23.02.2007 günü makamında yapılan görüşmede;

Vali Bey'in tarafsızlığı konusundaki sorunuz zor bir soru. Zira mesai harici Vali Bey'le her hangi bir ilişkimiz yoktu. Trabzon zor bir yer, çok dinamik bir yapısı vardır. Eskiden buradan ayrılan bürokratlar daha üst ve daha büyük illere giderdi. Son birkaç dönemdir buraya gelen Valiler ya emekliliği gelmiş (Aslan Yıldırım) veya ilk valiliği (İsmet Gürbüz Civelek) olarak ataması yapılır hale geldi.





Son birkaç yıldır Vali ve Emniyet Müdürlüklerinin geliş ve gidişi çok kısa sürelerle oldu. Trabzon için böyle bir dezavantaj oldu.

Vali Beyin birkaç hoş olmayan basın açıklaması oldu. “Ben hükümetin Valisiyim” gibi. Gerçi daha sonra bunu düzeltme yolunda “Beni hükümet atadı ama ben devletin Valisiyim” şeklinde açıklaması oldu. Ancak neticede yıpranmıştı.

Vali Bey genelde tarafsızdı. Ben devleti temsilde bir eksikliğini hissetmedim.

4- Trabzon Başsavcısı Rıza CAN ile 26.02.2007 tarihinde saat 17.15’de makamında yapılan görüşmede;

Ben öncelikle vali beyle fazla çalışmadığımı belirtmek isterim. Ortak dostlarımız var, kendisinin kayınbiraderi benim arkadaşımıdır. Vali beyin tarafsızlığı konusunda bir sıkıntı yoktur.

Adliye ile ilişkilerde bir sıkıntı da yoktur. Ancak arkadaşların bana aktardığı da sizlere söylemem gerekir diye düşünüyorum. Arkadaşlar resmi bayram ve törenlerde, çelenk koymadan sonra törenlerin geri kalan bölümlerinin başlamasına yarım saat gibi süre kaldığını bu süre zarfında Vali Beyin kendi makamına sadece Belediye Başkanı ve garnizon komutanını davet ettiğini kendilerini görmezden geldiğini söylediler. Bu durumun kendisine usulü dairesinde hatırlatılması üzerine hâkim savcı arkadaşlar gereksiz bir alınganlığa düşmüşler dediğini daha sonraki törenlerde çelenk koymadan sonra bazen çağırmış bazen çağırmamış. Bu tür konulardaki eksiklerini belirtmem gerekir.

Gençlik Spor Genel Müdürlüğünün müsabakalarla ilgili yaptığı protokol listesine göre Hâkim ve Savcılar ikinci sırada oturdukları için bu problem oldu. Bizim arkadaşlar durumu protesto için maça gitmediler. Vali bey bu konuyu çözeceğini bizim de maça gelmemizi istedi. Yanına gittiğimiz bir gün Gençlik Spor Genel Müdürünü telefonla arayıp onunla görüştü. Ancak vali bey görüşmesinde ısrarcı değildi ve yasak savar havadaydı. Sanki bize başka başkalarına farklı söylüyor gibiydi. Diğer illerde valiler bu protokol işini çözdükleri halde Trabzon’da problem olarak kalmaya devam etti.

Bir diğer konu ben gelmezden önce başlayan eski hükümet konağına adliyenin bir kısmının taşınması konusudur. Başsavcı vekili arkadaş beni telefonla arayarak adliye binası yetmiyor bunu biz Kültür Bakanı ve Adalet Bakanına, Bayındırlık Bakanının oğlunun düğününde açtık ve eski hükümet konağının 1’nci katının Valiliğe tahsisi konusunda mutabık kalındı. Ben resmi yazıyı yazayım mı diye sorunca bende beni beklemeyin hemen yazın dedim. Yazı valiliğe yazıldı, Valilikte Kültür Bakanlığına yazdı. Netice olumsuz oldu. Red cevabı verildi. Daha sonra tekrar konu Bayındırlık Bakanı Nafiz beyle görüşüldü. O da devreye girdi. Giriş katı bize verildi. Tabi Kültür müdürü verilmemesi için elinden gelen gayreti gösteriyordu. Giriş katının değil 1’nci katın verilmesi gerektiğini vali beye söyledik. Vali bey eski hükümet konağında gazetecilerin de bulunduğu bir ortamda ben size Özel İdarenin iki katını veriyim dedi. Biz daha önce orayı icra daireleri için istemiştik. Herhangi bir cevap alamamıştık. Söz konusu yerin araba park yerinin olmayışı ve girişinin ters yerde olması sebebiyle biz istemedik. Anladık ki vali bey pişmiş aşa su katıyor diye kendisine kızdık. Vali bey olmayacak şeye tamam diyor sonrada arkasında durmuyordu.

Gazetecinin birisi vali beyin orayı vermek istemediğini söyleyince ben de kendisine vali beyin daha önceki teklif yazısındaki imzasını gösterdim. Gazeteci şaşırarak “Pes doğrusu” dedi.

Vali bey bize başka başkalarına başka konuşuyordu. Yaşanan bu tür olaylardan sonra biz bunları problem yapmadık. Vali bey burada kalsaydı daha problem yapmazdık.

5- Trabzon Adalet Komisyon Başkanı Dursun Kaya GÜLEÇ ile 26.02.2007 günü saat 17.45'te makamında yapılan görüşmede:

Vali beyin durumunu değerlendirmek, tarafsızlığın değerlendirmek kolay bir iş değil. Devletin valisi olma, tayinle belirli bir usul var.

İktidar partisinin İl Başkanı geldiğinde, bir isteği olduğunda vali devletin işleyişi açısından sakıncalı mı değil mi araştırarak. Bu biraz zor bir iş.

Adliye ile ilişkiler diğer valilerin adliye ile ilişkilerinden farklı idi. Vali adliyeden uzak duruyordu. Müsabakalarda Başsavcı ve Ağır Ceza Mahkemesi Başkanının yeri konusunda sıkıntı vardı. Burdur'a giden Başsavcı ile bu konuda sıkıntı yaşandı. Vali bey bu konuyu çözemedi. Vali beyin bu tavrını anlamışta değilim. Diğer yerlerde valiler bu olayı çözmüşler burada niye çözülüyor diye vali beye sitem ettim. O da Genel Müdürün bir genelgesi var dedi. Bende kendisine protokolün bir yönetmelikle belirlendiğini söyledim. Vali bey çözeceğim dedi ancak bu konuda duyarsız kaldı ve çözmedi. Ama bu durum ilişkilerin kesilmesini gerektirecek ve etkileyecek boyutta değildi. Bu olay bizde gerilime yol açan bir şekle dönüşmedi. Biz ona hürmette kusur etmedik. O Devletin valisidir. Görev olarak zorunluluk değil ancak teamül gereği ona saygı gösteririz. Bizim ona hürmetimiz kadar onun da bize hürmette bulunmasını, değer vermesini beklemek hakkımızdır. Takdir edersiniz ki bizlerde Yargılama yetkisine haiz Hukuk Devletin Yargı unsurunun temsilcisiyiz.

Hüseyin Bey kırıcı bir insan değildi. Nezaketli bir insandı. Bu tür şeylere biraz daha dikkat etse iyi olurdu. Rutinin dışında bir huzursuzluk yoktur. Vali beyin vilayette toparlayıcı olması lazım. O özelliği bence yeterli değildi. Vali bey için çok iyidir diyemem ancak iyi değildir de diyemem. Nihayetinde zor bir iştir. İnsanlar kolay yetişmiyor. Yine de sevdiğimiz bir insandır. Bir şey düşündüysem de gidip kendisine söylemişimdir. Hâkim ve Savcı arkadaşlara biraz daha uğrasa idi daha iyi olurdu.

6- Vali Yardımcısı ve Vali Vekili Vural DEMİRTAŞ'ın makamında 01.03.2007 tarihinde yapılan görüşmede;

Sayın Valimize gelince; tek parti iktidarlarında tarafsızlık çok zordur. Vatandaş şöyle diyor: Vali Yavuzdemir falanca ile hastane ziyaretine gitti. O sırada kendisine takılan İl Genel Meclisi Başkanına Vali gelme mi desin? Vali Bey Fanatik bir AKP'li veya fanatik bir sol veya sağ ideolojiyi benimsediğini düşünmüyorum.

Vali Beyin temsil kabiliyetinde yanlış bir şey görmedim. Gerek konuşmalarında ve gerekse toplantı ve yemeklerde, ayrıca kılık ve kıyafetinde bir yanlışımı görmedim.

Vali Beyin Trabzon'a katkısı: buradaki dev projelerin başında Ankara ve Bakanlar etkilidir. Atasu barajı bunlardan birisidir. Alınan yatırım kararının ardından buradaki yapılacak işleri ve ihtilafları çözmede oldukça gayretliydi. Yatırımlara yeteri kadar arka çıktığı ve destek olduğu kanaatindeyim.

TAYAD olaylarında ağızdan ağza dolaşan, cep telefonlarıyla yaygınlaşan "PKK bayrağı açmışlar" söylentisi oldu. Vatandaş bunun üzerine galeyana gelerek göstericileri sığındıkları pasajdan alıp, linç etmeye kalktı.

Papaz cinayetini ben bilmiyorum anlamış da değilim. Anlaşılmaz bir cinayettir. Burada misyonerlik çalışmalarının etkisi konusunda toplum hassasiyeti kullanılmış olabilir.

Alacak verecek meselesi ve kadın meselesi yüzünden çok sinirli yapıdaki insanlar silaha sarılıyor. Trabzon'da Rus kadınlarını sağlayan ve rantını alan bir grup nasıl var ise aynı şekilde silahlanma konusunda da bir grubun menfaat temin ettiğini düşünüyorum. Silah burada bir tutkudur. 80 yaşında bir kadın benden taşıma ruhsatı istiyor. 1979'da Ordu Ünye'de hergün asayiş saatinde çinko hırsızlığı gündeme gelirdi. El yapımı tabanca yapımında kullanılıyordu.

Yerel basınla Vali Beyin sorunu olduğunu sanmıyorum. İki futbolcunun araba ve işyerlerinin kurşunlanması ile ilgili ilk yazıyı Hıncal ULUÇ yazdı. İstanbul basını özellikle Hürriyet, Sabah ve Milliyet Vali Bey'e yüklendi. Basın hep atipik olay arıyor. Ne diye yüklendiler onu bilmiyorum. Mavi TV'de Vali Beyin karşısında idi. Ben Valilerde hep şunu gördüm. Mahalli basınla hep iyi ilişkiler içinde olmaya gayret etmiştir. Kemal Nehrezoğlu, Alaaddin YÜKSEL, Yahya GÜR hep mahalli basını el üstünde tutmaya gayret ederdi. Valiye mesaiye kaçta geliyorsun diye sorunca Vali de haliyle almıyor.

Şeklinde görüş beyan etmişlerdir.

F- İFADELER:

1- **Of Kaymakamı Mehmet Cengiz YÜCEDAL**, 22.02.2007 tarihinde verdiği ifadesinde; Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR ile yaklaşık 2,5 sene birlikte çalıştık. Benim belirtmek istediğim üç önemli husus vardır. Bunlardan birincisi Vali Hüseyin YAVUZDEMİR döneminde mülki idare önemli ölçüde zaafiyete uğramıştır. Vali otoritesi kaybolmuştur. Mülki idare otoritesi kaybolmuştur. İkinci önemli husus ise siyasilere aşırı bir angaje olma durumu, normal kabul edilebilecek sınırların çok ötesinde angaje olma durumu vardı. Üçüncü bir husus ise meslek açısından beni de çok üzen bir durumdur. Kaymakamlar ile çalışmıyordu. Kaymakamlara itibar etmiyordu. İhtiyaç da duymuyordu.

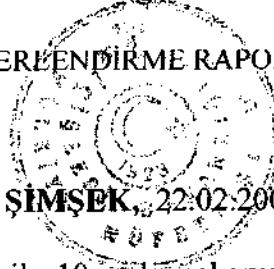
Köydes ile ilgili Kaymakamlarla herhangi bir toplantı yapılmayıp 2006 yılında daha önceden alınmış olan kararların bizlere tebliği mahiyetinde bir toplantı yapıldı. Köydes ile ilgili de biz kaymakamların imza attığı herhangi bir toplantı tutanağı yoktur. Köydesin yürütülmesi, izlenmesi ve çıkan problemlerin giderilmesi ile ilgili herhangi bir toplantı yapılmadı.

İl Emniyet Toplantılarının Kaymakamlar olarak sadece dernek, yurt, kursların vb. durumu ile ilgili olan bölümünde bulunurduk. Bu toplantılarda rutinin dışında herhangi bir konu görüşülmedi. Hırsızlık olaylarının yoğun olduğu aylarda hırsızlığa karşı önlem alınması hususunda talimatları olmuştur. 2004 yılından itibaren ülke gündemini etkileyen Trabzon mahreçli asayiş olayları Kaymakamların katıldığı bölümde gündeme gelmeyip değerlendirmeye tabi tutulmamıştır. Ayrıca, bu konuya münhasır herhangi bir toplantı da yapılmış değildir.

Benim de hazır bulunmuş olduğum bir ortamda bizzat Vali bey anlattığı bir olayda kardeşinin Konya'da Trabzonlu bir fırıncıya "Valiniz nasıldır ?" dediğinde fırıncının cevaben "hay Allah razı olsun. Bütün Trabzon'u silaha doyurdu." dediğine şahit oldum.

Genel olarak Vali Bey siyasi ve kişisel angajmanlar doğrultusunda kanunları ve mevzuatı zorlama temayülü içindeydi. Bu zaman zaman Kaymakamlara baskı noktasına kadar gelmiştir. (EK:32)





2- Hayrat Kaymakamı Ercan ŞİMŞEK, 22.02.2007 tarihinde verdiği ifadesinde;

Vali Hüseyin YAVUZDEMİR ile 10 aydır çalışıyorum. Devletçi bir yapısı vardı. Çok sabırlı bin insandı. Bu yönde kendisini örnek almaya çalışıyorum. Sn.Valiye istediğim an ulaşırdım. İstenildiği an ulaşılan, sizi dinleyen, güzel bir duruşu vardı. Valiye yakışıyordu. Giyim kuşamına dikkat ederdi. Bu yönde kendisini örnek alırım.

Yönetici açısından yetki paylaşımı açısından bize elimizden geldiğince yetkilerimizi kullandırırdı.

Trabzon'da yönetimin işleyişinden kaynaklanan bazı sıkıntılar nedeniyle Kaymakamların projelerin içinde olmadıkları, kaymakamların biraz daha dışarıda kaldıkları izlenimini taşıyorum. Yatırımların Özel İdare merkezli yürütüldüğü mülga Köy Hizmetleri teşkilatının Özel İdare'ye hâkim olan bir yapısı söz konusudur. Genel sekreterin eski Köy Hizmetleri İl Müdürü olması bunda etkindir.

Trabzon idaresi zor bir yerdir. Vatandaş hak aramayı çok iyi bilir ve takip eder. Bu konuda Avrupa Birliği müktesebatı dahil olmak üzere araştırmadığı konu yoktur. Belki bu da hak anarşisini ortaya çıkarmaktadır. Bu çerçevede Vali beyi genel olarak başarılı buluyorum. Vali bey sabırlı, ilkeli, dirayetli, hukukun üstünlüğüne sona kadar inanan ve dengeli bir idareci portresi çizmiştir. (EK:33)

3- Milli Eğitim Müdürü Selim Yavuz SANDIKÇI 23.02.2007 tarihinde verdiği ifadesinde;

Vali Hüseyin YAVUZDEMİR göreve başladığında ben Trabzon İl Milli Eğitim Müdürü olarak görev yapmaktaydım. Vali YAVUZDEMİR Trabzon'da kaldığı süre içerisinde birlikte çalıştık.

Eğitim hizmetlerine, eğitim çalışmalarına çok özel bir önem verdiğini göreve başladığından itibaren özellikle eğitime destek konusunda yoğun bir çalışma içinde bulunduğunu belirtmek istiyorum. Türkiye genelindeki Trabzonlu işadamları ile İstanbul'da Nisan 2005'de 350 işadamlarının katılımı ile Başbakanımızın ve Milli Eğitim Bakanımızın teşrifleriyle eğitime destek toplantısı yapılmasında çok büyük gayret sarfetti. Bu toplantı neticesinde 20 işadamı okul yaptırması ve diğer işadamlarımızın bir kısmının da aynı yardımlarda bulunması sağlanmıştır.

Çalıştığımız süre içerisinde eğitim çalışmalarını izleyerek karşılaştığımız güçlüklerin aşılması konusunda sürekli yardımcı olmuştur. Öyle ki zaman zaman okul ziyaretleri yaparak okullardaki öğretmenlerin moral motivasyonlarını yükseltmesine de olumlu katkılar sağlamıştır.

İşleyiş olarak her zaman işlerimizi kolaylaştırıcı bir tutum içinde olmuştur. Sosyal, kültürel ve sportif aktivitelere katılarak destek olmuştur.

Berber çalıştığımız süre içerisinde Devletin ve halkın gözetilmesi noktasında yanlış, subjektif herhangi bir değerlendirmesi ve davranışını gözlemlemedim. Aksine ikili görüşmelerimizde ve karşılaşılan sorunların çözümü ile ilgili değerlendirmelerinde adalet çizgisini koruduğu, Devleti temsil etme noktasında gerekli titizliği gösterdiği kanaatindeyim. Çeşitli tören, toplantı, halkla yan yana olunan açılış törenleri vb. etkinliklerde Devleti temsil ettiği bilinci ile hareket ettiğini gördüm. (EK:34)


4- Sürmene Kaymakamı Sabri KARTAL 26.02.2007 günlü ifadesinde;

Trabzon Valimiz Hüseyin YAVUZDEMİR Beyefendiyle 2 yıl birlikte çalıştık. Bunun 1,5 yılı Beşikdüzü Kaymakamı olarak, 6 ayını da Sürmene Kaymakamı olarak çalıştım.

Sayın Valimizin kişi olarak değerlendirilmesine gelince; bu beni aşan bir husustur. Ancak kendisi hakkında âcizane şunu diyebilirim ki biz mülki idare amiri meslektaşlarına "**ben sizin ağabeyinizim, her şeye yardımcı olurum**" diyordu. Ancak meslektaşlarımız uygulamada hep tam tersi durumlarla karşı karşıya kalıyordu. **İl müdürlerinin dediğiyle pek çok meslektaşımızı sıkıntıya soktuğunu biliyorum.** Üzülerek belirtmeliyim ki meslektaşlarımızı dinlemeden kanaat sahibi oluyordu.

Beşikdüzü Kaymakamı iken olan bir hadiseyi istemeyerek de olsa örnek olması için anlatmak isterim. Beşikdüzü İlçe Emniyet Amiri Hüseyin TAN adlı şahıs vardı. Bu Emniyet Amiri, Karakol Amiri Erdal'a: Eşinin gözü önünde, polis memurlarına tutturup dövmesi ve sonra da nezarete tıkip darp ve kötü muamelede bulunulması hadisesi olmuştu. Daha sonra aynı Emniyet Amiri Beşikdüzü Belediye Başkanı Mehmet KALAY ile karşılıklı hakaretleşmiş ve karşılıklı darplaşmış, ben de akabinde Sayın Valimize saat 20,00 civarında telefonla durumu haber verdiğimde "**Bu saatte Vali aranır mı?**" dediğine şahit oldum. Doğal olarak böyle bir tepki karşısında şaşırıp kaldım. Normalde Sayın Valilerimiz, asayişe müessir olaylarda "**geç bildirilmesinden dolayı**" tepki gösterirlerdi. Vali beyin bu tepkisi karşısında ne diyeceğimi şaşırıp, "**Dikkat et! Kaymakam Bey bu durum senin aleyhine olur, bu durumu sicilinizde değerlendireceğim**" dedi ve telefonu kapattı.. Oysaki ilçede durum çok gergindi. Belediye Başkanının adamları intikam derdindeydi.

Demin bahsettiğim Emniyet Amiri açığa alınmadığından ilçede problemler büyüdü. Belediye başkanıyla darplaştığından dolayı alınmasını isteme olayı beni de amirin hedef tahtasına koydu. Benim aleyhime de iftira nitelikli dilekçeler yazmaya başladı. Emniyet Amiri Erdal Komisere darptan dolayı, Beşikdüzü Adliyesinde ceza aldı. Daha sonra aynı emniyet amiri, bir polis memurunun burnunu kırdı ve ağır cezada yargılanılacak bir hadise haline geldi. Hasbelkader, Emniyet Amirinin; benim aleyhime yazdığı bir dilekçeden dolayı gelen müfettiş tarafından, **3 milyar liralık benzin yolsuzluğu yakalandı.** Bundan da mahkumiyet aldı.. Bu arada polis memurları adliyeye müracaat ederek aynı Emniyet Amirinin makamda içki içtiğinin ve içirdiğini şikâyet etmeleri üzerine alınan ifadelerde : 3 polis memuru içti, 4 tanesi de içmedi dediğinden ; Emniyet Müdür yardımcısı önincelemede bir şey yapılmasına gerek olmadığına diye kanaat belirtmiş olup akabinde makamda içtiği yönünde tanıklık yapan polis memurlarını hedef tahtasına koyduğunu ve onları hain diye nitelediğini, emniyette gruplaşmalar olduğunu, amire taraf olanlarla olmayanlar arasında selamlaşmaların bile kesildiğini belirtmeliyim. Bu işte kendisine yalancı şahitlik yapan P.M.Temeli'yi yani komiserin darbında rol alan ve makamda birlikte içki içtiği iddia edilen adamını kurtarmak için başka polis memurunun burnunu kırdığını belirtmeliyim. Bu olaylar da her şartta amirin tezgâhında çalışan PM. Ahmet Kuru, Abdullah Pezek, bu olaylardan sonra korumalıktan aldığım eski korumam Aydın tayini çıkmasına rağmen hala ilçededirler. Bu kadar olaya ve müfettişçe Emniyet Amirinin yolsuzluğu ortaya çıkarılmasına rağmen Sayın Valimiz Emniyet Amirini yine de açığa almadı. Amirin görev yerini bile değiştirmede. Valimiz gibi çok zeki birinin böyle bir dirayeti gösterememesini hala anlayabilmiş değilim. Daha sonraları da amirin bunlar gibi daha birçok vukuatı oldu, emniyet amiri sonunda ilçeden ayrılmak zorunda kaldı. Maalesef olaylar çok büyümüşü. Hatta bir konuşmamızda rahip cinayetli öncesiydi : "**Kaymakam Bey, basiretsizlik gösterdin devleti sıfırladın**" gibi bir ibare kullandı. Çok sevdiğim bir Valimizin bu üslupla konuşması beni çok rencide etti. Beni dinlemeden kanaat sahibi olmasına fevkalade üzüldüm. Talihin garip bir tecellisidir ki; kısa bir süre sonra Rahip Santaro Cinayetinde Hürriyet

 37/44


gazetesi haksız olarak beni itham ettiği lafızlarla "**Basiretsiz Vali**" diye manşet yaptı. **Sabah gazetesinde** de Hıncal Uluç "**Devleti sıfırlayan Vali**" diye manşetten ve köşesinden haber yaptı..

Meslektaşlarımızla ilişkileri, önceleri zannettiğimiz aksine çok olumlu değildi. Hatta bizi kendine rakip olarak gördüğünü düşünmeye başladık. Çünkü **Sayın Valimizin, İl Genel Meclisi üyeleriyle ve hatta bazen polis memurlarıyla kaymakamlarının gıyabında onların aleyhinde konuştuğunu pek çok meslektaşımızdan duydum**. Bu da İlçelerde mülki amirlerin sıkıntılına yol açmaktaydı. Bu nedenle maalesef meslektaşlarımız arasında **Sayın Valimiz hakkında "muhtarlık bile yapamaz, ilkesiz" vb ifadeler kullanılıyordu**. Bu durum meslektaş olarak beni de üzüyor ve böyle denmemesini istiyordum.

Daha önce de belirtmiş olduğum sicil değerlendirmesi durumunu, meslektaşlarla yaptığı toplantılarda "**siciliniz benim elimde, 1'nci sınıfa ayrılmanıza dikkat edin**" tarzında koz olarak kullanmaya çalışıyordu. Kendisini, ilk başlarda sevmemize rağmen neden böyle yaptığını kaymakamlar olarak bir türlü anlayamıyorduk. Hatta mesleğin başında olan kaymakamlara **bile 75 -80 gibi çok düşük siciller verdiğini meslektaşlarımız bilgi edinme kanunu çerçevesinde öğrendiklerinde çok şaşırılmışlardı**. Bu ihtarvari tavırlarından dolayı pek çok arkadaşımız **taahhüt istedi**. İstikballeriyle oynandığını düşündüklerinden çok "**ah**" ettiklerini biliyorum. "**Ben ağabeyinizim**" deyip hiçbir disiplin cezası bile vermeden düşük sicil verilmesini anlayamadıklarını söylüyorlardı. Bu sebepten, düşük sicil vermeye ilişkin: "**memurlar.net**" ten Danıştay kararlarını inceleyerek mahkemeye gidene birden fazla meslektaşımızın olduğunu belirtmeliyim.

Bunların dışında anlatılacak daha o kadar çok hadise var ki hangisini anlatayım bilemiyorum. "**Vali olacak kaymakam**" diye basına açıklama yapan **sayın valimizin Şalpazarı Kaymakamına da 80 sicil verdiğini mi?** İstanbul'u istiyorum demesinin kamuoyunda yankılanmasını mı, siyasete atılacağını demesini mi? Daha bunun gibi pek çok olay gazetelere yansdı. Bunun dışında şunu da belirtmek isterim ki amir açığa alınmayınca hakkımda dilekçe yazdı. **Sayın Valimiz de aynı dilekçeye ikinci disiplin soruşturması açtırmış olup ikinci kez bana disiplin cezası vermesi üzerine ben de 30 milyarlık tazminat davası açmış bulunmaktayım**.

Beşikdüzü ilçesinde 2005 yılında Hünerli muhtarı Zafer NEZOR'un Valiliğe verdiği yardım talebi dilekçesinde "**Önceki Kaymakamımız Eyüp Bey söz vermişti. Yolunuza yardımcı olacağım demişti, Sayın Valim yardımlarınızı bekliyoruz**" tarzındaki **yardım talebi dilekçesiyle Sayın Valimizin, benim hakkımda, bir yıl sonra, 4483 Sayılı Kanun gereğince ön inceleme açtırmasına çok şaşırdım**. Valilikteki herkes yapılan muamele karşısında tepkisini dile getiriyordu.. Çünkü bu yasa adli suçlara ilişkin bir yasa olmasına rağmen, **sanki cinayet veya hırsızlık suçu işlenmişcesine işlem yapılması fevkalade haksız, adaletsiz ve yasaya aykırı bir uygulamaydı**. Soruşturma esnasında ön inceleme Vali Yardımcısı Vural DEMİRTAŞ da bu olaydaki garipliği işaret ederek "**bu işi ben de anlayamadım**" diyerek şaşkınlığını ifade etti. Sonunda soruşturmacıya verdiğim ifade belirttiğim gibi "**nerede, ne tarzda, ne şekilde yardım yapılacağını belirtilmeyen sübjektif bir yardım talebi konusunda kendimi savunamamanın acziyetini taşıyorum**" dedim. Bu iddiaya ancak "**Allah**" derim, diye yazılı savunma verdim. Bana böyle bir dilekçeden dolayı soruşturma açılabilirse, **Sayın Valilerin verdikleri ve yapmadıkları sözler karşısında her gün elli kere ön inceleme geçirmeleri gerekir**. Kaldı ki ben oradaki görevimden ayrılmış çok olmuştum. Yani onlara yardım talep etme veya yol gösterme gibi vasitalardan da uzaktım. Soruşturmadan sonra **üslubuma dikkat etmemi söyledi** ve bana bir resmi yazı yazdı. Kaderin çok garip bir tecellisidir ki **üslubundan dolayı gazetelerde hakkında eleştiriler çıktı, hatta Trabzon hakkındaki yazılanlara tepki olarak gazetecilere "aynen iade ediyorum" tarzındaki üslubundan sonra da merkeze alındı**.

 38/44

Tarafsızlığı konusunda ise; Emniyet amiri hadisesi tarafsızlığını anlatmaya yeter sanırım. Tarafsız olabilseydi olaylar bu kadar büyümeden önlenebilirdi.

Sayın Valimiz, bence Trabzon'un gerçek işleriyle gerektiği kadar ilgilenmiyordu. İçişleri Bakanlığımızın prestij projesi olan **KÖYDES ile ilgili maalesef hiçbir toplantı yapmadı**. YPK kararı gereği yapılması gereken **KÖYDES Tahsisat Komisyonunun** hiçbir toplantısı da yapılmadı. Kaymakamlıklarca trilyonlarca para harcanmasına rağmen işlerle ilgili tek bir soru bile sormadı. İroni olarak da **KÖYDES** takip komisyonun başına verildi.

Sürmene'de çağdaş ve hesap veren bir idare olarak sayın valimizin görevden alınmasından yaklaşık 15 gün önce sayın valimizin makamına, **KHGB Encümen azaları ile birlikte bir yıl içinde yaptığımız icraatları doküman halinde arz etmek, kendisine bir kitapçık halinde vermek için randevuyla gittik**. İlçede kendisini iyi temsil ettiğimizi anlatmaya çalışıyorduk. O ise bize "Bu ne?" şeklinde, hoş olmayan, yarı azarlar bir üslupla konuştu. Ben de "şeffaf yönetimin gereği olarak bizim bir yıl içinde yaptığımız çalışmaların detaylı resimli ihale bilgilerini içeren **KÖYDES Projeleri kitapçığı**", dedim. Sayın Valimiz bunun üzerine sanki Sürmene'nin çalışmalarıyla Trabzon'un çalışmaları karşılaştırılmıymış gibi **"biz bunun daha büyüğünü hazırlıyoruz, daha iyisini yaptıracağız, CD'sini de yaptıracağız"** diye söyledi. Encümen azaları da durumu anlayamadılar. "Kaymakam Bey, siz onun adına iş yapıyorsunuz. Oysa o, sizinle yarışıyor gibiydi Bu mantıkla iş yapan ve **"teşekkür beklerken"** hoş olmayan bir üslupla muamele eden valinin yanına bir daha çıkmayız", ifadesini kullandılar. (EK:35/1-3)

4- Akçaabat Kaymakamı Erol ÖZKAN 27.02.2007 günlü ifadesinde;

Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR ile 1 yıl 3 ay birlikte çalıştık. Vali beyin taraflı olduğunu hissetmedim. Milletvekillerinin ve Bayındırlık Bakanının Trabzon'a çok ilgili olmaları, çok sık Trabzon'a ziyarete gelmeleri nedeniyle valinin tarafsızlığı konusunda söylentiler çıkmış olabilir. İyi giyinen bizlerle olan ilişkilerinde ağızından kötü, bizi incitici söz çıkmayan, sınırlarına hâkim bir yönetici olduğunu gördüm.

Trabzon önemli yatırımlar almıştır. Bu yatırımların alınmasında Vali beyin katkısı ne olmuştur kestiremiyorum. **KÖYDES** için de Trabzon'a önemli miktarda paralar geldi. Ayrılan para miktarı bakımından Trabzon'un Türkiye genelinde 4'ncü olduğunu biliyorum. Geldiğimizden bu yana vali bey **KÖYDES**'le ilgili Kaymakamlarla bir toplantı yapmamıştır. En büyük ilçe Akçaabat olmasına rağmen vali bey bana gerek yol ve gerekse diğer **KÖYDES** yatırımları ile ilgili soru sormamış ve bilgi almamıştır. Vali bey belki de ildeki Müdürlerden ve Özel İdareden **KÖYDES** yatırımlarını takip ediyordu. Bize sormaya gerek duymuyordu. Ancak başka vesilelerle yaptığımız toplantılarda köydesin çok önemli olduğunu Kaymakamların performanslarının **KÖYDES**'le ilgili yaptığı çalışmalarla ölçüleceğini sık sık söylüyordu.

Asayişle ilgili aylık İl Emniyet Asayiş toplantısı ile aynı gün dernekler toplantısı da yapılıyordu. Kaymakamlar olarak bizler sadece dernek ve yurtlarla ilgili toplantıya katılıyorduk. İlçemizle ilgili istihbari bilgiler bizlere verilmiyordu. Bu da vali beyin Emniyet ve Asayişle ilgili kendi takdiridir.

Yaklaşık 6 -7 ay önce İlçe Emniyet Müdürünün İl emrine alınacağını duymam üzerine sayın Valiye ilçe emniyet müdürünün son derece başarılı olduğunu kendisiyle çok iyi şekilde çalıştığımızı belirttim. Kendisi de bana o il emniyet müdürünün sorunu kendi müdürüyle iyi geçinsin, Müdürüyle uyumlu çalışmıyorsa gider demiştir. (EK:36)





Beyanında bulunmuşlardır.

Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in genel tutum ve davranışları ile emniyet ve asayiş konularındaki çalışmalarının değerlendirilmesi sonucunda,

—Vali Hüseyin YAVUZDEMİR 09.09.2004 tarihinde Trabzon İlinde göreve başladığı,

— Göreve başladığının 2. ayında Mc. Donald's isimli işletmenin 24.10.2004 tarihinde bombalanmasıyla başlayan olaylar sırasıyla şunlardır:

1- Mc. Donalds'a Patlayıcı Madde Atılması (24.10.2004 günü saat:13.30 sıralarında Trabzon Atatürk Alanı 24/A numara) (İl Merkezi)

2- Doç.Dr. Hicabi Cıvık'ın Öldürülmesi (28.11.2004 günü saat 17.35 sıralarında Çömlekçi Mahallesi Yalı Caddesi 9 Sokak 14 numaralı adres) (İl Merkezi)

3- Prof.Dr. Sadettin Güler Ve Oğlunun Öldürülmesi (07.01.2005 günü saat 23.50 sıralarında Boztepe Mahallesi İran Caddesi ile Hastane Sokağının kesiştiği kavşakta) (İl Merkezi)

4- TAYAD Olayları: (İl Merkezi)

a- 06.04.2005 günü saat:14.40 sıralarında Zeynep ERDOĞDU, İhsan ÖZDİL, Emre BAKIR, Nurgül ACAR ve Çetin GÜVEN isimli şahısların Maraş caddesi eski merkez bankası karşısında üzerlerinde **“tecritleri kaldırım, ölümleri durdurun TAYAD'lı aileler”** yazılı yelekleri giyerek bildiri dağıtmaya başlamalarıyla ortaya çıkan olaylar.

b- İlk olaydan 4 gün sonra 10.04.2005 günü yine TAYAD'lı bir grubun Atatürk Alanında basın açıklaması yaptıkları, bu basın açıklamasında bir hayli gergin geçtiği, **“provakasyona son, tecriti kaldırım, ölümleri durdurun Tayad, baskılar bizi yıldırılmaz, faşizme karşı omuz omuza”** diye slogan atmaları üzerine çıkan olaylar,

c- 25.06 2006 günü saat 13:00'de Meydan Parkı Atatürk Alanında, TAYAD üyesi ve aynı zamanda Trabzon Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği Üyesi oldukları tahmin edilen 3'ü bayan 6'sı erkek 9 şahıs tarafından ellerinde tuttıkları **“tecriti kaldırmak için öldüler Tayad”** ibaresi kırmızı renk zemin üzerine sarı renkle yazılı 1x3 m ebadında pankartla basın açıklaması yapan grup basın açıklamasının saat 13.15'te bitmesine rağmen oradan ayrılmayarak **“Yaşamın Tam Bağımsız Türkiye, İçeride Dışarıda Hücreleri Parçala, Direne Direne Kazanacağız”** şeklinde slogan atmaya başlamaları ve suç işleyerek ceza evine girmiş kişileri övmeleri, tutuklu ve hükümlü bulunan kişileri kahraman ilan ederek. Orada bulunan ve açıklamayı dinleyen halka karşı agresif tutum ve davranışlarda bulunmaları üzerine başlayan olaylar.

5- Başbakana Hakaret Ve Saldırı

24.06.2005 günü saat:15.30'da Erdoğan Mahallesi Yavuz Selim Bulvarı TANJANT YOLU açılışı sırasında Murat BEŞTAŞOĞLU ve Ethem KÜÇÜK isimli şahısların üzerlerinde **“Karadeniz Uşağı Amerikan Uşağı Olmayacak, Amerika İşbirliğine Son”** yazılı olan yelekler ile ve çantaları yumurta dolu olarak tören alanına girdikleri ve kürsüye doğru ilerlerken görevlilerce müdahale edilerek Polis merkezine götürülen şüphelilerin Cumhuriyet savcısının talimatı üzerine Cumhuriyet Savcılığına gönderildikleri,



6- Maçka PKK Olayları:

21.08.2005 günü saat 21.30 sıralarında Bormar Markette başlayıp daha sonra dışarıda devam eden PKK'lı teröristlerle yapılan silahlı çatışmalar.

7- MHP Ve Ülkü Ocaklarının Bulunduğu Binanın Merdiven Boşluğuna Patlayıcı Madde Atılması, (25.01.2006)

8- Doğulu İşçilerin Gittiği Çay Ocağına Molotof Kokteyl Atılması, (19 Ocak 2006)

9- Gökdeniz Karadeniz Ve Fatih Tekke'ye Ait Arabaların Ve İşyerlerin Kurşunlanması Olayı (30.01.2006-31.01.2006)

10- Santa Maria Kilisesi Rahibi Andrea Silvio Santoro'nun Öldürülmesi (05.02.2006)

11- A.K.P. Binasının Bayramlaşma Töreninde Silah Atılması (24.10.2006)

12- Fırat (Hrant) Dink'in Öldürülmesi (İstanbul): 19.01.2007 tarihinde de Trabzon Mc. Donald's adlı işletmenin bombalanması eylemini gerçekleştiren Yasin HAYAL in azmettirdiği Ogün SAMAST tarafından Fırat (Hrant) DİNK'in İstanbul'da silahla vurularak öldürülmesi.

Ayrıca yukarıdaki olaylara ilave olarak bir çok küçük çaplı adi olay meydana gelmiş olup, bunlardan da özellikle tehdit ve işyeri kurşunlamaları oldukça ağırlıklı bir sayıdadır:

13- Tehdit olayları:

2004 yılında il merkezinde 58 tehdit müracaatı, 2005 yılında il merkezinde 123 tehdit müracaatı, 2006 yılında il merkezinde 131 tehdit müracaatı olduğu,

14- Kurşunlama Olayları:

2004 yılında il merkezinde 5 ev kurşunlama, 15 işyeri kurşunlama ve 4 oto kurşunlama olmak üzere toplam 24 kurşunlama olayının meydana geldiği,

2005 yılında il merkezinde 10 ev kurşunlama, 31 işyeri kurşunlama, 7 oto kurşunlama olmak üzere 48 kurşunlama olayının meydana geldiği,

2006 yılında il merkezinde 5 ev kurşunlama, 24 işyeri kurşunlama ve 11 otomobil kurşunlama olayı olmak üzere 40 kurşunlama olayının meydana geldiği,

— Asayişe müessir bu olayların akabinde yapılan asayiş saati toplantılarının hiç birisinde bu olayların tutanaklarda yer almadığı ve bu konunun toplantıda görüşülüp görüşülmediği hakkında bir kanaate varılamadığı,

— Asayişe müessir olayların genel olarak değerlendirilip yapılması gereken iş ve işlemler ile alınması gereken önleyici kolluk tedbirlerinin neler olması gerektiği ile ilgili herhangi bir genel emir veya talimatın Trabzon Valiliğince hazırlanıp ilgili birimlere gereği için yazılmadığı,

— Asayiş olaylarında artışın özellikle şahsa karşı işlenen suçların 2006 yılında en yüksek düzeyine ulaştığı, diğer suç türlerinin de aynı şekilde artış trendi içinde olduğu,

— Vali Hüseyin YAVUZDEMİR'in görev yaptığı dönem içinde oldukça fazla sayıda can güvenliğinden silah taşıma ruhsatı verdiği, bu durumu tespit eden mülkiye müfettişlerinin teftiş raporunda bu konu özel olarak tenkit edilerek daha dikkatli ve titiz davranılması tavsiye ettikleri, Ancak, Mülkiye Müfettişlerince düzenlenen Teftiş Raporu göz ardı edilerek, can güvenliğinden taşıma ruhsatı vermeye devam edildiği, Şöyle ki; teftiş raporundaki bilgilerin esas alındığı 18.08.2006 tarihine kadar 8 aylık sürede verilen ruhsat sayısı 407 iken bu sayı 3.5 ayı bulan yıl sonuna kadar 642 artarak 1049'a ulaştığı, 2007 yılında ise 26 günlük sürede 152'dir.

— Valilikçe can güvenliğinden verilen silah taşıma ruhsatlarının toplamının 4150 olduğu bunun 2851'inin Emniyet Müdürlüğü, 1299'unun da İl jandarma Komutanlığı sorumluluk bölgesinde olduğu, Vali Hüseyin YAVUZDEMİR döneminde ise can güvenliğinden verilen toplam ruhsat sayısının ise 3076 olduğu ve bu rakamında toplam silah ruhsatının (4150) %74.12'si olduğu, bir diğer deyişle her 4 can güvenliğinden silah taşıma ruhsatından 3'ünü Vali Hüseyin YAVUZDEMİR'in verdiği,

— İl Emniyet Komisyonu toplantılarının her ay valinin başkanlığında yapıldığı, toplantının tutanağa bağlandığı, toplantının ikinci bölümüne ilçe kaymakamlarının da katıldığı, kaymakamların ilçelerindeki yurt ve derneklerin faaliyetleri hakkında bilgi verdiği,

Vali Hüseyin YAVUZDEMİR'in yapılması gereken toplantıları yapma konusunda yeterince titiz olmadığı, İl İdare Şube Başkanları, İlçe kaymakamlar toplantılarının son derece az olduğu, özellikle Köy-Des toplantılarına hiç katılmadığı, katıldığı söylenen toplantının tutanaklarının müfettişliğimize ibraz edilemediği,

— Adliye ile ilişkilerinin oldukça mesafeli olmakla beraber işlemlere yansiyacak boyutta olmadığı,

— Kaymakamların ilçeleri ile ilgili idari tasarruf tekliflerine itibar etmediği, bu konuda İl Müdürlerinin görüş ve düşüncelerine göre hareket ettiği, bunun da zaman zaman sıkıntılara sebep olduğu,

— Vali Hüseyin Yavuzdemir hakkında özellikle asayiş ve güvenlik konularındaki sıkıntılar sebebiyle, 2005 yılı başından itibaren sürekli basında aleyhte yazıların yazıldığı basında çıkan yazılar sebebiyle, bir kısım gazeteciler hakkında dava açtığı onlarla polemige girdiği,

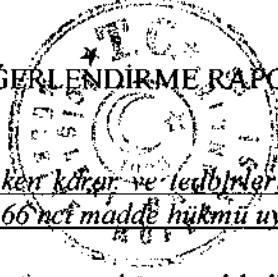
görülmemektedir.

İl İdaresi Kanununun 11. maddesinde Valinin asayişe ilişkin görevlerini şu şekilde sıralamıştır:

A) Vali, il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiridir. Suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenliğini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla Devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu teşkilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür.

B) Memleketin sınır ve kıyı emniyetini ve sınır ve kıyı emniyetiyle ilgili bütün işleri, yürürlükte bulunan hükümlere göre sağlar ve yürütür.

C) İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.



Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır. Bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66 ncı maddé hükmü uygulanır.

Ç) Jandarma, polis, gümrük muhafaza ve diğer özel kolluk kuvvetlerinin bütün ast ve üstlerinin il içine münhasır olmak üzere geçici veya sürekli olarak vali tarafından yerleri değiştirilebilir ve bundan hemen İçişleri, Gümrük ve Tekel Bakanlıklarına bilgi verir.

D) (Değişik bent: 29/08/1996 - 4178/1 md.) Valiler, ilde çıkabilecek veya çıkan olayların, emrindeki kuvvetlerle önlenmesini mümkün görmedikleri veya önleyemedikleri; aldıkları tedbirlerin bu kuvvetlerle uygulanmasını mümkün görmedikleri veya uygulayamadıkları takdirde, diğer illerin kolluk kuvvetleriyle bu iş için tahsis edilen diğer kuvvetlerden yararlanmak amacıyla, İçişleri Bakanlığında ve gerekirse Jandarma Genel Komutanlığının veya Kara Kuvvetleri Komutanlığının sınır birlikleri dahil olmak üzere en yakın kara, deniz ve hava birlik komutanlığından mümkün olan en hızlı vasıtalar ile müracaat ederek yardım isterler. Bu durumlarda ihtiyaç duyulan kuvvetlerin İçişleri Bakanlığında veya askeri birliklerden veya her iki makamdan talep edilmesi hususu, yardım talebinde bulunan vali tarafından takdir edilir.

Valinin yaptığı yardım istemi geciktirilmeksizin yerine getirilir. Acil durumlarda bu istek sonradan yazılı şekle döndürülmek kaydıyla sözlü olarak yapılabilir.

İl İdaresi Kanununun 11. maddesinin (C) bendi Valinin kişilerin huzur ve güvenliği sağlaması konusunda her türlü önleyici kolluk yetkisini almak durumunda olduğunu; "İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.

Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır. Bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66 ncı madde hükmü uygulanır." Şeklinde hükme bağlamıştır.

Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in genel olarak tutum ve davranışları ile emniyet ve asayişe ilişkin konularda yaptığı çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda; yıprandığı, bazen gereksiz polemiklere girdiği değerlendirilmiştir.

Trabzon Valiliğinden alınması gerektiği, buna ait takdirin Bakanlık Makamına ait olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

SONUÇ:

19.01.2007 tarihinde AGOS gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK'in ölümü ile irtibatlı olaylar zinciri çerçevesinde, Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in gerek idari gerekse güvenlik tedbirleri bakımından genel tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi neticesinde;

Trabzon Valisi Hüseyin YAVUZDEMİR'in;

Trabzon Valiliği görevine 09.09.2004 tarihinde başladığı,

19.01.2007 tarihinde AGOS gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK'in ölümü ile irtibatlı olaylar zinciri çerçevesinde, gerek idari gerekse güvenlik tedbirleri bakımından olaylara olumsuz etkisinin bulunmadığı,

Silah taşıma ruhsatlarının verilmesi sırasında; emniyet birimlerinde can güvenliklerinin harici ve ciddi tehlikelere maruz kaldığı belirtilmeyen birçok kişiye taşıma silah ruhsatı vermek suretiyle takdir yetkisini kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun kullanmadığı,

Teftiş raporunda bu konudaki takdir yetkisini yönetmelikte belirlenmiş amaç doğrultusunda kullanması konusunda ikaz edildiği halde buna uymadığı,

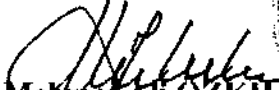
Güvenlik birimlerinin sevk ve idaresine yönelik herhangi bir genelge veya talimat yayınlamadığı, ne kendisi ne de görevlendirdiği bir Vali Yardımcısı tarafından kolluk birimlerinin denetlenmediği, güvenlik birimleri arasında bilgi akışı ve paylaşımının sağlanamadığı,

Kaymakamların ilçeleri ile ilgili idari tasarruf tekliflerine itibar etmediği, bu konuda İl Müdürlerinin görüş ve düşüncelerine göre hareket ettiği, bunun da zaman zaman sıkıntılara sebep olduğu,

Basın ve yayın organları ile gereksiz polemige girerek yıprandığı,

Trabzon Valiliği görevinden alınması, buna ait takdirin Bakanlık Makamına ait olduğu, Değerlendirilmiştir.

Tarafımızdan (3) örnek olarak düzenlenen bu Değerlendirme Raporu'nun (1) örneği dizi pusulasında yazılı ekleri ile birlikte, 2 örneği eksiz olarak İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığına sunulmuştur. 05.03.2007


Mehmet Ali ÖZKILINÇ
Mülkiye Başmüfettişi


Şükrü YILDIZ
Mülkiye Başmüfettişi



DİZİ BÜSÜLESİDİR
EVRAKIN


Sıra No	Parça adedi	Günü	Sayısı	ÖZÜ
1	3	26.01.2007	76(61-1)286	Görev emri ve ekleri
2	6	31.10.2004	2004-4	Mc. Donald's adlı işyerine patlayıcı madde atılması ile ilgili yazı
3	3	29.11.2004	2004/140	Hicabi Cındık'ın öldürülmesi ile ilgili rapor
4	6	14.01.2005	11.19-02	Prof. Sadettin Güner'in öldürülmesi ile ilgili rapor
5	2	07.04.2005	2005/01	TAYAD olayları ile ilgili yazı
6	1	11.04.2005	2005/10	TAYAD olayları ile ilgili vukuat raporu
7	2	27.06.2006	2006/9	TAYAD olayları ile ilgili vukuat raporu
8	1	24.06.2005	2005/782	Başbakan'a hakaret ve fiili saldırıya teşebbüse ait vukuat raporu
9	3	30.01.2007	2007/01	PKK(KONGRA-GEL) Operasyonu Maçka
10	2	06.02.2006	2006/01	MIIP ve Ülkü Ocakları binası önünde patlama olayı
11	3	29.01.2006 0.01.2006 30.01.2006	2006/106, 126, 124	Gökdeniz Karadeniz-Fatih Tekke'nin işyeri ve otolarının kurşunlanma olaylarının vukuat raporları.
12	4	20.01.2006	2005/68	Doğulu işçilerin buldukları çay ocağına molotof kokteyli atılmasına ait vukuat raporu
13	10	09.02.2006	2006/106-313	Santa Maria kilisesi papazı Andrea Silvio SANTORO'nun öldürülmesi fezlekesi
14	1	24.10.2006	2006/02	İsmail Terzi tarafından Hamamizade İhsanbey Kültür Merkezinde havaya ateş edilmesi
15	1	-	-	2004-2006 yıllarında meydana gelen tehdit, kurusıkı tabanca ve kurşunlama olaylarına ait yazı
16	9	14.08.2006	-	İl İdare Şube Başkanları toplantı tutanakları
17	6	17.10.2006	-	KÖYDES toplantı tutanakları
18	8	-	-	Trabzon İl Emniyet Müdürlüğü'nün adli ve önleyici hizmetler yönünden değerlendirilmesine ait yazı
19	3	-	-	İl genelinde Jandarma Bölgesinde meydana gelen olayların değerlendirilme tabloları
20	3	-	-	İl genelinde Polis Sorumluluk Bölgesinde meydana gelen olayların değerlendirilme tabloları
21	1	-	-	Dönem içinde can güvenliğinden verilen silah ruhsatları
22	3	02.02.2006	-	Sabah gazetesine ait kupür
23	1	03.02.2006	-	Hınçal Uluç'a ait köşe yazısı
24	1	03.02.2006	-	İnternet haber sitesinde çıkan haber
25	1	03.02.2006	-	Kazım Kanat'a ait köşe yazısı
26	2	03.02.2006	-	Hürriyet Gazetesine ait haber kupürü
27	1	05.02.2006	-	İnternet haber sitesinde çıkan haber
28	1	07.02.2006	-	Erdal Şafak'a ait köşe yazısı
29	2	13.02.2006	-	Sabah Gazetesine ait haber kupürü
30	1	09.09.2006	-	Türksesi Gazetesine ait haber kupürü
31	1	01.10.2006	-	Ulaş Özdemir'e ait köşe yazısı
32	1	22.02.2007	-	Of Kaymakamı M. Cengiz YÜCEDAL'a ait

				ifade tutanağı
33	1	22.02.2007	-	Hayrat Kaymakamı Ercan ŞİMŞEK'e ait ifade tutanağı
34	1	23.02.2007	-	İl Milli Eğitim Müdürü Selim Yavuz SANDIKÇI'ya ait ifade tutanağı
35	3	26.02.2007	-	Sürmen Kaymakamı Eyüp Sabri KARTAL'a ait ifade tutanağı
36	1	27.02.2007	-	Akçaabat Kaymakamı Erol ÖZKAN'a ait ifade tutanağı

99

(36) sırada (99) parça cvraktan ibarettir.

Tarafımızdan düzenlenmiştir. 05.03.2007


Mehmet Ali ÖZKILINÇ
Mülkiye Başmüfettişi

Şükrü YILDIZ
Mülkiye Başmüfettişi

